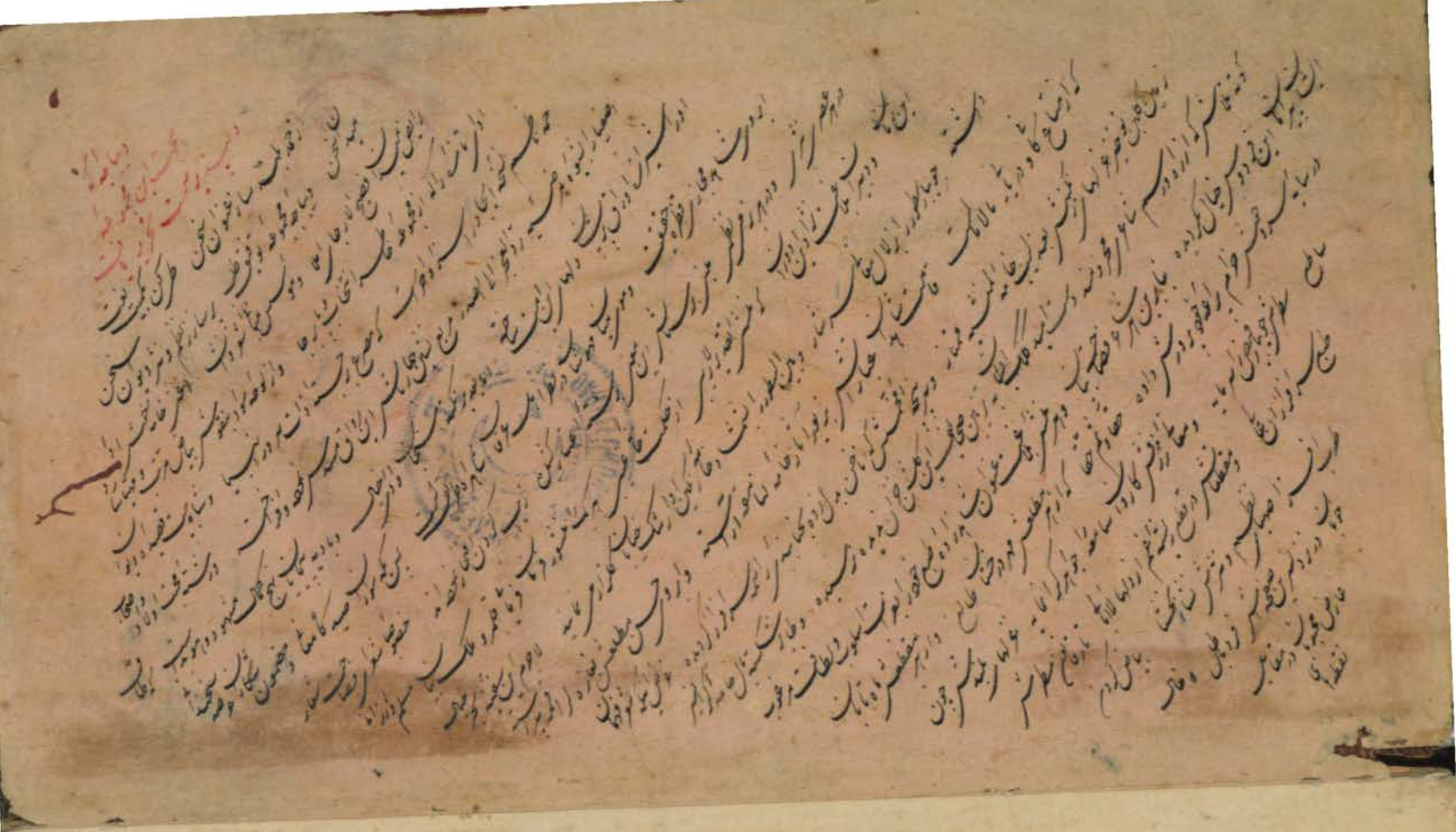
نمبر
٧٥٧٤

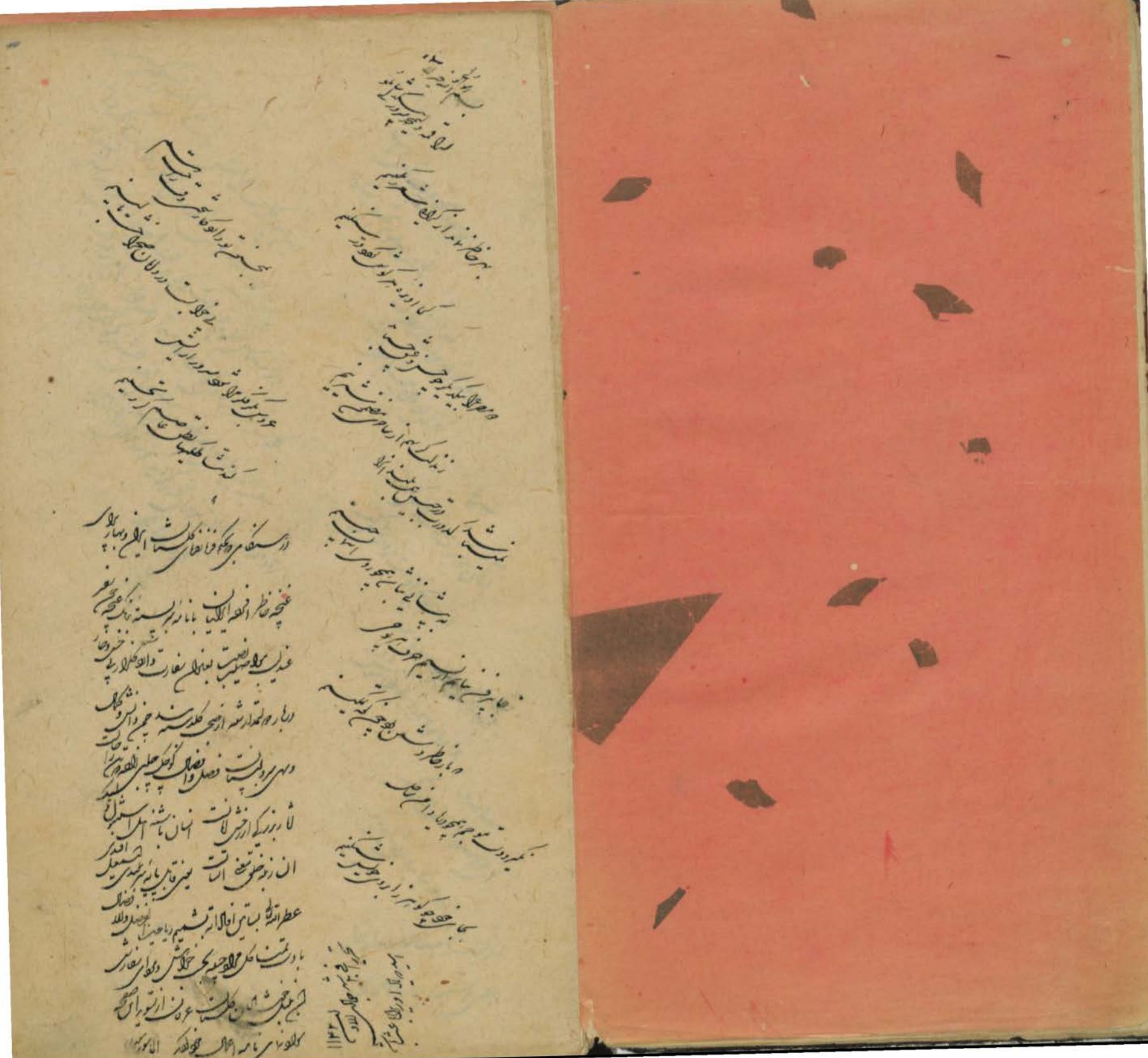
خالص افندی کتبخانه‌سی

İSTANBUL ... KÜTÜPHANESİ

T.C. İSTANBUL ... DARÜLFÜNUNU

سیرد یمی زیلفه ۸ نمره‌ده
٨٥٧





موجود یکی واحد اول باشد

هم چه بهشت موجود مخیل باشد

هم چه بهشت آید از نظرت

نقش ها بین چشم اهل باشد

سخا

آنان که ز اصل فضل مشکل کشند

از بهر چه از اوست در آسان گیرند

آنرا که زیان دهند بدون نهند

دانند که دهند دیده خواهش کنند

سرمایه شود

ای مرد سعید ما خلقت الافلاک

از بهر چه بود نقش بدین پاکی

از لیست که نیست سایه انعام تو را

بعضی که شنید تو نیفتاده بخاک

ابیات حسب الحواشی

جمعه ۱۲ ماه

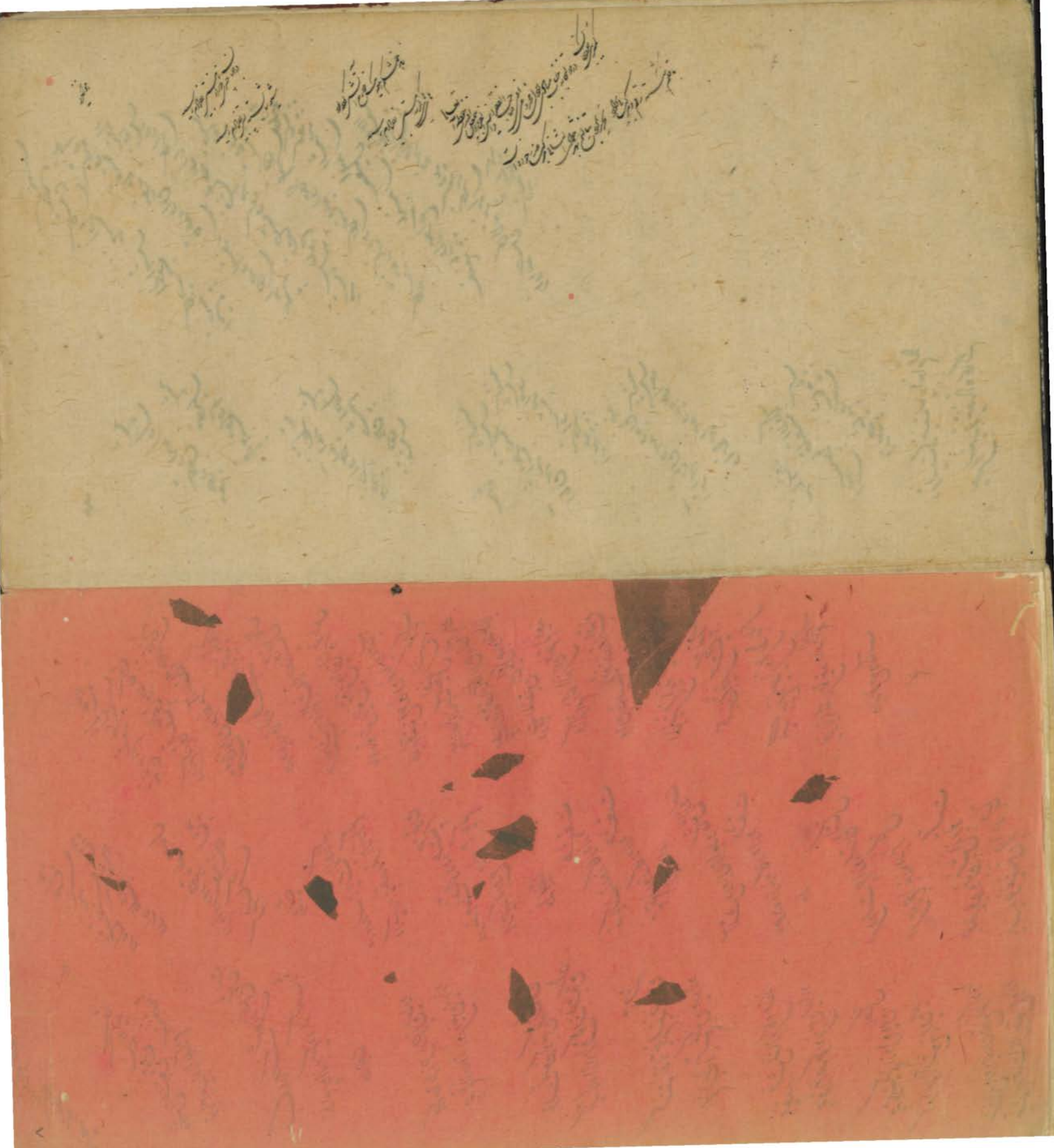
زاده شاه علوم فضایل حسن و کرم

کلاسه بنده بنگر دون کلان بنده او

سفینه بنده او معراج سر بلند

زاده الله حسن کمالاته بنده

کتبه العبد



عالیجناب محمد جعفر [illegible]

دوش از عشق وی توبه شکستم و دیگر کردم
توبه‌ام میدهد از نو به بدکردم استغفار

بسکه در هر سنگ شبهای از تجلی روشن است
ناله‌ام پرواز بر میگردد از کهسارها

وله ایضاً

هر که خط ز غم یار حزین میدارد
چه غم از حادثه روی زمین میدارد

غرقت آسوده کونین کند یک لب را
تکیه گاه از دو طرف گوشه بالین میدارد

کشته ناز تو چون پسته خندان تا حشر
زخم لب را ز تبسم نمکین میدارد

انقدر رخش تمنا ز پی کام متاز
چه قدر عرصه محشر ز زمین میدارد

چه ملالت کنیم از دل و دین با جنگل
کو مرا جلوه آتشوخ برین میدارد

پیش از مرد و جهان قطع نظر کرد ولی
چشم بر رحمت اهل یقین میدارد

وله

در دل عشق تو صد شعله پنهان می‌باید
در ره طلب صد عالم طوفان می‌باید

از وداع و دور و هجر یار خود وصال
کرمهای کو آتش می‌باید

وله ایضاً

در مدرسه با بانگ ازار در آکم
در میکده با قدر بتر از تر با کم

در مذهب بیقیدی و در ملت چون خون
هر چند که روح همه ما با کم

وله ایضاً

نه باک ز روز کار دارد عشقت
نه بیم ز روز کار دارد عشقت

آتش در جان زاهد و عاشق از دوست
با مرده و زنده کار دارد عشقت

وله

ای دوست چرا ز دوستان دلتنگی
ای مهر چرا ندره در نیرنگی

چون بنده و نیستی پیش از پرتست
با بنده خویشتن چرا در جنگی

در راه طلب عالم طوفان می‌باید

از وداع و دور و هجر یار خود وصال
کرمهای کو آتش می‌باید

وله ایضاً

در مدرسه با بانگ ازار در آکم
در میکده با قدر بتر از تر با کم

در مذهب بیقیدی و در ملت چون خون
هر چند که روح همه ما با کم

وله ایضاً

نه باک ز روز کار دارد عشقت
نه بیم ز روز کار دارد عشقت

آتش در جان زاهد و عاشق از دوست
با مرده و زنده کار دارد عشقت

وله

ای دوست چرا ز دوستان دلتنگی
ای مهر چرا ندره در نیرنگی

چون بنده و نیستی پیش از پرتست
با بنده خویشتن چرا در جنگی

پنجم و دهم شهر جمادی الثانی سنه ۱۱۳۵

در راه بر مرافقت عالی والا جانبا
متوجه ایران امیر الامرا العظام مرتضی قلی خان
وارد بلده فاخره قسطنطنیه گردیده به بادکار
حسب الثبت الازم البث الاحضرت فاضل کامل
باده نوش رحیق تحقیق و ایقان و سرخوش
جام تدقیق و عرفان نورديده احباب
چلبی عالیجناب اسعد افندی الشهیر بکوچک
چلبی زاده و فقه الله تعالی الی الارتقا بالعلا
و رجاء المتقین علی اقبل عباده تعالی
واکرمهم لدی الذی حضر لبعد
وان غاب لم یفتقد تراه اقدام
المؤمنین مزاره سید المرسلین زین العابدین
الحسین الترابی سمت تحیتی بشرفت
امید که بدین وسیله این دعای را به عالی
خبر یابد آنوری نماند والله علام الغیوب
والیه المرجع والمآب

م

وصف زلف و پیشانی گفت چون عالم را
روی آب نی بیند تاب آن نی بیند
دهر چون شب بگرد و عنبر بیز انجمان آرا
آفتاب کامرانی شب وفا گردد
نازاو باید و موج ابرو و خم نمود
درتماشا جزو مدد از نگاه ما مگر
بنده کم بضاعت شاهد حال
سنه ۱۱۳۷ فی اواخر جمادالاولی

بسم الله ای برادر در پاش نکته ور سنین
دلیر یکسنه عرصه هنر سن اول ندیم شیوه
حاضر جوابین ساکه مصاحب اولان الور
غیبدن خبر تشمیر ساق همت ایدوب ایله وقتیدر
اتمام خدمت سریر سید البشر شهنامه خوان مجلس
انس اول شور سمه کیم باد ایسون اوشندیغنی جرخ
پر عبر شه نجه شه جناب خداوندگار دین پناه
نامه نامه سون فتح ظفر اثر تاج المآثر سیره در
شاهوار کان جواهر اثره سفته لعل تر صدق
وصفاه طلعته در الوشاح صبح نور وضیاه ناصیه
حور قمر کج کرسی خوانه اوزیسنده چوب ایله
سیر ایسون زمانه نجه نقل اولور سیر تا قلمیه اوسنجه
حکمت کسسته تار عقدیت اورشته یه بنه بر ملک

سلک پر گهر بر بر کنور زبان وقوعه وقایعی درج
در ردیف ایله کرا غایه سنجه لر تعبیر واقعاتی شوطرز اوزره
ایله کیم سیر زمن داخی کوز میه مانند بنی نظر هر نکته سی
اولا خلف صدق طبع پاک هر منقبه نقاب ملاحسنه
جلوه کر سعی ایدصادقانه که نقص وزیاددن
مرات صافه نه شکست ایره نه کدر نقل سیر در
انی قیاس ایتمه سازه فکر صناعت سخر ایدن خطا
ایدر دمدر عطایی باغلیه کلک هو پیکرک اول
خدمت جلیله یه جوز اکبی مگر فیض ایت لباس حسنی
پرستار فکرمه یا خالق الخلایق یا واهب الصور
حمدا لک یا من سخر للسحرة المفلقین جیاد الاقلام
وبسر لهم السیر علی مناهج السیرة الحسنة یا علام الاعلام
فاثار وا اقلام الاثار فی صفحات الارقام
واحرزوا اقصباة السبق بمزبة حرکاة الافهام
وصلوة علی نبیک النبیه الذی سارت بذکره الرکبان
ودارت بفضائله محبسة تبارة الاکوان علی شرکة الغمان
صلی الله علیه وعلی اله واصحابه ما تغیر السما بعصیر المزن واصحاء
بو فقیر حقیر لی سروبا نوعی زاده عطایی شیدا

بیان شهد الوده طبیعه روایت یعنی مسلع حقه
حقایق فروش هوات معاونی ایله شکر ریز مذاق
طبع مستقیم و بعسوب دلکش صریر وحی اشنا
یعنی خانه نمیش نمای نوش اداو شاهد لذت بخش
فوق تسلیم اولمغه باعث و پایمرد کعب الاحبار خانه
جواهر نثار و دستباری جهینة الاخبار نامه مدایع دثار
مشار کتی ایله طراز زمن طومار روزنامه حوادث اولغنه
سبب حادث اولدرکه سیر صفحات آثار و عبر
و ملاحظه حالات و قایع و سیر خلائق قریر الطرف
ترکستان عیون الاثر و دستیار صندوقه درج
الدرر اولوب اوصاف و لایم و ملاحم سید الانام
علیه شرائف التحیة و السلام تحقیقنه مخصوص اولان سیر
معتبر علی الخصوص ضامن سیرة الحبیب اولان حبیب
السیر پیشنهاد نظر اولمغله صفحه ایمنه سیمنن
واقع اولان سطور عنبرین مبل کحل الجواهر کبی چشم
حریر جانی قریر قلوب تشنه دریاکشان تحقیق ایکن
سال خجسته مآل هجرتدن کشیدن جانب ابد الابدین
اولان اوتارسیه و سیاه لیالی و ایام که نار و بود

و بود و ستکاه شهور و اعوامدر اندن حوازه
فیراط سنین ایله بیک فرق اوج عدد دینی اتمام ایتدکن
مورد الاثار اثار اولان طبع دریابار پروحه سی و حکاک
چالاک دست کوهر اسرار اولان استاد کار پرجب کرچه سی
مانند سراج وهاج پر کوهر شفاف شبح اوج مزاج اله کبر حر
خولجه جهان ریاض الانشا و باغبان چمنستان وضعه
الصفا فرخوسی اوصاف جلائل خصائل فاضلی فاضل
و منشی کامل سر دفتر بلغا روم وصاف الحضره و لیسی افندی
مرحوم تالیف ابتدیکی درة التاج فی سیرة صاحب المعراج
اسمی ایله موسوم کتاب بلاثنت سمامدن عبارتدر
بازغانه مانند نظم ثریا و قلمزن افشان ایدر چرخ اخضر
یاتار شمع امید اوکنن شهاب چکر هر کیجه صبحدک جدول زر
اکا جلد عزامذهب مطلا مه عالم آرا و خورشید انور
قرینه حال ارایش مناظر انشا اولان شبیکه سطور
عنبر سادن رشته منصه تحقیق و عرضه کاه روایت
قلنان عرایس خاطر فریب براعت و محدرات دلنشین
باعث تماشاسین ایدرک کشیدن سمک تحریر اولان
جواهر اثار سریه عمیر ابیناو قصه قتل عصما به منتهی اولدقن

تمام رشته نظم مؤلف قرین اختتام اولوب

اوضاع بی ملاحظه چرخ پیرزن سر رشته مرادی خم

اندر خم ابلدی منطوقنه موافق حبل متین تار حکایه

عقد بحر اهر انفاس مصنف کبی انفصام کلوب

حوالت بسته دهان وقلم شکسته زبان مفهومنی مصدق

دهان وزبان عرض کشا سی دیمسه جف القلم وتم الکلام

اولدیغی شاهد اولندقده بعض اجله کرام ایرامی نازیبا

شوق خاطر خودکام اولوب اوتار سلسله اختصار باقیه بی

اول عقده نابجای ایله مدغم اولان سر رشته روایات

ماضیه یه ربط ومجموع وقایعی برناخنبرین ایله ضبط

حواله ذمت براعه قلمندی اگرچه مهمات ان فصل

العنا کب بالذی نسجت انامل درعی الافلاک مضمونی

مقرر ودستباف عجزه واضطرار اولمه دام کسینه نار

ایله صید مرام نامیسر در محضا عدمت علیه اوصاف

فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم سرمایه ابتهاج وافتخار

اولمغیچون یکیت خامه وضع الاصله پیرو لک اختیار اولندی

ولابد لی من ان اکون مصلیا اذا کنت راضی ان یکون

لک السبق امید درکه اول کتاب مستطاب یعنی درج

درج المناج صاحبسنه سرمایه ابتهاج اولدیغی کبی بوعقد معقد

ودخی خلخال خنام واقع اولوب بازار اعتبارده

گوهرین رواج اوله یا اب بولور رجا وائق

بوبکر سرای فکر لاغیر پایانه ایروب اوله حلی بند

خلخال خنام تم بالخیر

خدمه من بیرونه ابن سید الناس تعبیه صفوف سطور

ایله غبار انگیز صفحه بیاض قرطاس اولوب صهاب

الخمیس ودخی حلبه تحقیقده رایت روایتی فلک حماس

قلمشدر بوطریق ایله که قبیله بنی عمرو دن ابو عفک

یهودی طائفه جهود عنود میاننده داغ وداغله معلم

والوان قباحتله شهره بند عالم سنین عمر ضایع کرده سی

بولنکرمی عدد دینه بالغ خفیف کودک منشی بربیرنا بالغ

ایدی که درخت خشک وجوهر فروزینه باریحیم وبرک

زبان نامسعودی خار زهرابدار ازار ایله لسان البقر کبی

دلخراش طبع سقیم ودنائت کرانسالخوره کبی عرشه دار

زلزله یادوم الدان ایکی لحوم مسمومه به کرم اشتها ورسنه

ودمان حرص و آزی شکسته بکلبین او بار ابکن اغراض
سلیمه کار نا سبار انگف و اخترا اولوب بو بابده
شعار عار ثقلین اولمغه کافی حرمهم بند اشعار نامورون
و بدنام کسنه نظم پاک دامن اولاجق دکلدر هم اور
نزد رقات اذیت مضمون اولور حر و زعمیجه نسلیت بخش
یاران جهنمی اولور معنا ربولور حر کبد رک حضرت
رسول اکرم صلی الله علیه وسلم حضنده احاله سوبلمه زبان
واطاله قصه کج مج بیان ایدوب هجو واز دراید اجترا
ایدکدن عبرت دینیه اصحابندن سالم بن عمیر حزاه الله
بالخیر که بجاون جمکه معروف عدد معین ارباب ندر
اول معذب سامعه دانش اندار منجمله اولان مهملات
کوشزد سالم سلیم الصفات اولیحق حمیت حمایت عرض
اسلام شادروانه آتش کبی زبانه کش اولوب دفوت
حرارت ایده هر شران قبه سقف دماغی حرکوب
عنانه اختیار کرکه سر رشته اعصاب عصبیت و عروق حمیتدر
ماسکه اقتدار حضه کتمش و مسلوب الاختیار سر مستی عار
اولوب قسم یاد ایتمش که اول پلید کثخنه سینه
پر کینه بین مادام که غلاف شمشیر خونبار اشام ایمیه جلیه

جلیه جوشن مرصع و قبضه سیف مغرق کنده و جرام
اوله بو وجه اوزر تحمل دین واجب الابقا ندر ایلش کی
جانبداری تیز قدر نا ثیر و دستیاری شمشیر نافذ الحکم
مطلق که نمونه نمای قضا سهرم و معتقدر یا اول خبیث
کشتنی دن بروفق مرام انتقام اله یا خود در واندوه و حسرته
نقد جانی تسلیم خربنه ارواح فیلوب دفعه خاطر خرشه
علاج پزر الثاله خلاص بوله هی الغایه القصوی فان
فات بنیها فکل مبنی الدنیا علی حرام الحاله هن خامه
مراد بخش قضا مسطر آرزو اوزر خرام و قلم جدول
نقد بر سبر راه راست مرام ایبوب ایرلش صحیفه
ایام اولور بو طریقه که برلیه صاحب صاحبه ابو عفک
یهودی حوالی دارنی بستر غفلت اوزر استوه و کمال
امن خاطر ایده نمک و تهاغنوه اولوب لسان مطلق البیان
دهر اعدای دینه لازم اولور بر قلیچ قومق زیرا که خواب
غفلت ایده سر بسر بنام مضمونیله کفت و کوه ایکن سالم بن عمیر
تیغ خارا شکافین غلافندن چقارر و اول عدوی دیرین
دینک سر فتنه وار اما السیف و اما الاسلام
دیدکده صکره قابل قبول اولمیه قلبی سیاهی بسته

نوک شمشیر سرتیزین جگرگاهش وضع ابدر و برزور
امن گذار امه افضی زهر ابدار تیغی بدن و بستر بدن کوب
سوراخ سنگاخه غرق اولو گبد لعین براه اشین ابه
جان خونخین همراه ایدوب اقاربی اکاه اولدقلرنی
موی کنان و ناله کنان وابن عمیر غازی سالم و غانم
مقبره روان اولور اول اثناده دیلدن اشعار ماتم شعار وندر
تکذب دین الله والمراحمدا لعمری الذی امناک
ان نفس ما یمنی حیاک وحنیف اخر اللیل طعنه
ابو عفک قد ما علی کبر السن معلوم اولدکه بو خلاده
ائمه فن سیر تقدیم و تاخیر وقایع وطی ذکر و تحریر سوانح
بدایع جهتندن اختلافات کثیره ایتشدر بو حقیر انتخاب
اولنمش واصح وانتقا ما اشتهر واصح اختیار ایتشدر

دیده بانم حدایق سیر یعنی صاحب عیون الاثر محدث
افاق محمد بن اسحق روایتندن کلدیسنه بند حکایت
اولندرکه اول صدر بدر اصفیا علیه من الصلوات
اطیبها و ازکاها غزوهٔ بدر دمز بدور و دار الهجره یدی
یکجه بسط فراش استراحت وحضور ایندکدن صکره نبی

نبی سلیم بیتنه رفع لواء فتح المتوا و بالذات امنک
غزا غزا ایدوب سباع بن عرطفة الغفاری یاخود ابن
مکتوم علی اختلاف الروایتین مدینه منوره وهیت
یا الوار مسوره محافظه سنه مامور اولمشدی کذا سمی
ایله مسمی اولان سبع ماجاب اسا خیمه کاه اجلا المدینه
بهجت غا اولوب اوج کون اوج کیجه اباده اقامتلری
مانند عید نصر و تابیدا به کذرا ایبوب سالم و غانم
مراجعت بیورد بر تاریخ هجرتدن یکرمی
ای سرور ابدوب ماه شوالک لیله بدری فائض النور
اولدقدن صکره لیله منتصف شهر مزبورکه یوم سبت
ایله مسفر در اول سافر لیله اسری بیهود قلاع فینقاع

نبیتنه علم افراز غزا اولوب

بو غزوهٔ جلیله یه باعث کلی روز مشرک سوزیدر کبراء
جهره هستی غزاة ایله فروزنه ماجم اولان اشقیانک
اقاربی ابراز عناد وحرارت غضبیه عصبیه جاهلیه لری

نادره شور و شوری ایقاد ایدوب زبور محراب ملکوت
شمع هدایت فروغ وجود پرنور رسول اکرم صلی الله
تعالی علیه وسلم حضرتلرینی سبب رسیده صرصر نوائب
اولمغله ظلمت کفر و ضلال بصره اعمال سلیمه کلال
ویرمش زهی تصور باطل زهی خیال محال و بابی الله
الا ان یتم نوره جماعت قریشک صدمات کلله کوپ
بدر به دن اخیره سر اولمغله ماده صفقه خسران اهل طغیان اولمغین
راس المال تجارته دست تصرفلری ایرمش ایدی
صنادید قومدن اصحاب ثروت دار الندوه جمعیت
جمعیت اولوب دهاة عصردن ابو سفیانی دعوت
والتماس نصیحت ایتدکلرنده اول پیشوای کمرهان هادیه
ضلال المستشار رهنمون طریقه تشنی مسلوک قدم
مقتضای حال قلوب قالب مکر و تلبیسه سبک بندگی
مزخرفاته تشنیف سامعه مستمعان و لمن
تطیب الدنیا اذا لم تزدها سرور محب اداسانه محرم
نشیدین قباله مدعایه عنوان ایتدکدن صکره اول استحابه
خسران مال مصروف طریق انتقام اولورسه فیاضه
الحرب بجال نضار تبخش جهنزاراعمالدر لاجرم بو بضاعه

بضاعه مزجاة که کالای جهانبهای عرض و ناموس
سلم وارتقای مدارج معالی یه سلم اولمغله صالح اولیه
سودا کران بازار جمعیت و بالانشینان مجلس غرور نعمه
وظیفه اهتبا بویله تجارت رابحه و غنیمت بارده یه
کرم عنان عزیمت اولوب جانب ایسه و صیصنه یهاسی
اول سیره برده فامز مصداقی پیشنهاد مضمونی بلاغت نمون
لا بارک الله بعد العرض فی مال یشتری بالدین تصیبات
طارف و تالده قلمنقده رهین ختم کلام ایدرکن اول فطیعه
الرحم اهال قلوب قبیله اهل قلیبی تقدیمه ناسره استیصال
مسلمین ایله مالامال ایدوب خاک لگدکوب بختری
خرمن امانی اولمق ارزوسی رخش سبکپای طمعلرینی ناشود
وضعت دائره نشاطلری پای پرکار قیاسی فرسود تمنیلری
خدیی کرمطیه اسنه لری اولمز مبلغ مراتب الوفدن
عقده خمسینه بالغ زر کامل العیار ایدی دست پیمان مجدره
ظفر اولمق زعمیله اصح روایات اوزره مجموعی بخمس خمسینه
صرف اولنوب اوصاف شجاعتی صولت کرازی و ثبات
حماری ایله محلی دارع و حاسر اوج بیک عدد دفعه خلاله مظاهر
تهیئه اولنوب کلا تیران قومدن ابو سفیان ابن حرب

وعکرمه ابن ابی جهل وصفوان بن امیه وبنو مرامثالی
عقده وحل زمام امور مسلم قبضهٔ استحکامی اولامرک
نسوانی اون بش عدد وغوانی الات ملاهی واغانی
ایده سوکب نکبت مانوسلری نمودار سوق العروس تشبثی
ایچلرندن پرده بیرون وفاحت اولامر نقش وصوتیله
نغمه ساز اولدقجه الغانی رقیة الزنا داعیه سی تهییج
عرق شیطانی ایتدکجه شرمست سرود غلمه یه اغوش
تسکین اولمغجون بغایادن برسرب بدایین داخل محیم
شتامت حشمدری اولوب بئس السیاط مع القبیده
نابغه نسنه مظهر اولمشلر ایدی اصحاب اوتاردن
جبیر بن مطعم وراجن حوزهٔ تملکی زمره سندن وحشی نام
غول بیابانی که خاک پیزمثال موجود شعر واسانی در
اشقی له منحر کلکوة تنور وعین بجرا کالشعل
ومستفر مسبل بجنب رجی علی ثبوت مثل الله عفصل
حضور نه دعوت ایدوب یوم بدرده عم مهربانم طعیمه بن
عدینک سرلی جوانلر دستخوش مالک سعیر ایدن حمزه
ابن عبد المطلب جنابنک حمامه دمکش حیات لانه ساز
بام حمام ایدرسک حبالهٔ ملکمدن قطع ایوندرق ایتدکده صکره

ایتدکده جسکر وحشتم ایپس شقیقم اوحدتم
جلیس شقیقم اولورسین جیوتقود موعبد ایده خزانهٔ
امال وحشی بی ماالامال ایدوب بهرحال اول امر صعب
المنال تشبثنه تشمیر ساق عزیمت وبذل جهد وهمت
التزامیله رحم کاری جبیر وجبیره بند تسلیت اولوردی
جماعت زنادن هند بنت عتبه بوسفر مقدر حضرت
وحشی ایله الفت والتزام رفاقت ایدوب
طلعت غیرتامین کحل الجواهر کبی جلا بخش چشم جهانبینی
مشاهده سندن کوردی الاکل ماشئة الحر بی فدای کل
ماشیة الهندی زمزمه سبله ساز زبان پرداخت
ویروب اول وحشی سرد فتر شهد اسعد اعم کریم سید
اصفیا حضرتلرینک اغنیالی امرنه بذل مقدور ایلیجون
موعبد ایده قرب ایده قلب وحشی بی کمند کید ایله
صید ایتمشیدی اول شقی بدفعال اسعاف مرام ایتمه
بدخصال ایچون شدت نطاق احتیال ایدوب بالاخره
تدبیری تقدیرنه موافق اولمشیدی ولاعار للاشراف
ان تحضرهم کلاب الاعادی هم فصیح واعجم
فحزة وحشی تعقب حمزة الردی وحتف علی من حم

ابن ملجم مقدماً عم کریم سلطان انبیا حضرت عباس
قریشک حرکت بلی برکتدری احساس ایندکن
تفصیل اوزره خاکپای نبوی به عرض ایتمشیدی
عسکر مشرکین طی منازل وقطع مراحل ایدوب مدینه
منوره دامت بالانوار مسوره حوالیسنده خندقه دیکله
معروف موضعه ضرب طواله نزول ایتدکلرنده حضرت
سید البشر صلی الله تعالی علیه وعلی آله وسلم
الزهر صحابه مهاجرین وانصار اجتماعنه فرمان قضاجریان
بیوروب راسخ قدمان جاده اسلام فرمودم نطع
مدسم محل موقف رفیعنده قیام عقبنده خطاب
مستطاب اشبروا مشرف ساز اصحاب اولدقده
اشراف انصار دخی کهنه سواران میدان جلادت باب
تخصصنده احتیاط ایده داخل طبیه تعبیه صفوف
موحدین ایدوب فحوای کریمه اقتلوا المشرکین اوزره
تحریمه بند فریضه جهاد اولدقده عنده گفره محاضره
مصادره ایدرلرسه داعیه کثرت مواشی ایله کلوفشاری
قحط وغلا مانع ثبات قدم اولوب لافی العیر ولافی النفیر
فائده کتیبه خذلانمری اوله حرب دستبره مبادرت ایدکلری

ایندکلری تقدیر مجه فرمان شاه زمان بیداللهی طلیعه
هر تمیدینه صحرای حورههای راجع القهقری بی ننگ
وناموس قبیله دیدکلرنده قباله تخفیفلری امضای خاتم
الرساله ایله مسکی الختام اولوب بورای استواره قرار
وبرمشیکین شجعان جنگجویان انصاردن صنف اخر
مشهد بدر سعدای حضنده ورود ایدن سعادتشانمنی
متضمن ایات کریمه وآثار صادقه مطبه ایله مزین کسنه نظام
ایتمشیدی استقبال اعدای دین ماعث اولدقده سکوت
کتیبه موحدین اولمسنی سوق ایندکلرنده صکره هریری
اوبخته فراک نیاز اولوب یارسول الله امر جهاد مشتمل
اولدیغی موعد صادقه مظهر اولمق ارزوسی سنا جزه
مشرکین ایکون انقطاع ارضه شد رحل صدهمت لازمه
حمیت دینیه ومقتضای غیرت یقینیه ایکن بحمدالله
سابق تقدیر اول حرکله نابسامانی سوق لشکره
شفیر سعیر الیدی دستباری نابیداللهی ایله اول مغلولان
عقال ضلال فرسوده شقوه استیصال اولمادقلری
صورتده دشمنان دیرین دین یهود ومنافقین خبیثه سینک
رعب وهراسه سبتدری قیدندن آزاده اولدیغمز خاطا

نقد جان ایده خریداری اولدیغمز کالای عالیهای شهانه
رایگان و سترس میسر در دیه کلمز بورای ناسداد اگرچه
مخالف ضمیر انور حبیب ملهم الرشاد ایدی لکن اول سزاوار
تکریم اتک لعلی خلق عظیم صحابه کرامک سمندیز عثمان
غنی بندن مغلول شکال مخالفت بیورمایوب یوم
شوری کیجه سی که یوم جمعه در مرآت رؤیای صادقه ده
جلوه نما اولان واقعه که واسطه قدر رایت خیرا رایت
بقرا ذبح و رایت فی ذباب سیفی ثلمة و رایت انی ادخلت
یدی فی درع حصینه کلام حکمت نظامندن عبارتدر
ذبح بقر عرضه شکین تلف اولدیغی ناس ثلمه سیف اهل
بیتدن عثمان شهادته فایض اولدیغی کیمسه و درع حصینه
مدینه در دیمکله تعبیر سوء قدر صکره جمعه نمازین اوداسعد
امر جهاده بذل جهد و ثبات قدمک محسنی بنده
مرداید کرانهای نصایح ایله تشنیف سماکوش اصحاب
هدی ایدوب عقب صلوة عصر ده مغرب تیر هدایت
اولان سعادتخانه لریندن هر توانداز اولمشر ایدی تکلیف
خروج ایدن طائفه ده سعد بن معاذ و اسید بن حضیر سائر
یارانه خطاب عتاب امیز ایدوب هر اینه رای رسول صلی

الله علیه وسلم سدید و امر شر تقدیری رشید در لاجرم
وظیفه احتیاط زمام اختیار مزمم دست کرم پیوستری
فیلسوف اول امام صفوف اصفیا به اقتدا فضائل مآثر
ایمکدر دیمکله مشورتک ایکمن قامت طوبای قرب حبیب
مجیب خلعت جبتک ایله ارسته و وقایه الحفظ الهی
ایله پیراسته مجلس نبی رشک بهشت ایدوب هر بری
جاده رای سدید لرینه ثابت قدم اولدقلرینی معروض خاکپای
نبوی قلمقدرین لاینبغی لنبی ان یلبس لامته حتی یحکم الله بینه
وبین عدوه یعنی سزاوار منصب جلیل نبوت و کلمدر که
زره پوش اولدقدن ناگه حاکم عدل محکمه قضا خصم ایله
ما بینده اولان مدعا یه فیصل ویرمیجه نزع لباس
هیجا ایمیه بیورولمقدن صکره اعدا دلوازم تهضت اجلاله
مباشرت اولنمشدی اوج عدد لوا فتح النوا ساداتک
مهاجر بندن مصعب بن عمیر و اسید بن حضیر الاوسی
و سعد بن عباده الخزرجی جنابلرینک هر اینه حوش
افتخار لری قلمدی سالکان شارع سیر و مغازی غزوه
احد سنه ثالثه هجریه وقایعندن اولمق اوزره مراد ف
مطبعه وفاق اولوب لکن تعیین یوم مناجزه هر بری

برگزیدهٔ خلاف اختیار بیامد در روایت مشهور او در
سادس شهر شوال که یوم سبت در بدر بود عدد مجاهدین
دین مبین ایده عزم میدان کین ابدوب بر امر جبل
احده القائم اسی تمکین و تعبیه صفوف موحدین بنی امیه
تیر انداز ان صحابه کرامدن الی عدد سعد اسخت کمانه
عبد الله بن جبیر خانبی سردار نصب ایدوب شعب
جبلدن بر مناسب محل عسکر ظفر رهبر محافظه نه
نامزد بیور دقدن صکره ثبات قدم امرنه اهمال و مسامحه دن
تحذیر بلیغ عقیبنده اکر بزم ربوده مخالب عقبان هلاک
اولدیغمز مشاهده کزا و لور سه دخی شاهین جست اموز
تیر ایله اقتناص شوار د ارواح مشرکیندن ما عدا بر امره
مبادره ایتمیه سز جیوفرمان عالیلری صادر اولمشدی
امر اولنجیه و تسویه تمام اولدقده میدان براره اول
وضع قدم ایلین بنی عبد الدار دن حامل لوا قریش
طلحة بن ابی طلحه ایدی که کیش کشیه سمه سی ایله معلمدر
پیش دستی حیدر کرار ایله اوکچه معاف دمار بعد
برادری عثمان بن طلحه یه شعله شمشیر غضنفر محارب حمزه بن
عبد المطلب رهنمای دار البوار اولوب بعده ابو سعید

ابو سعید و سافع و کلاب و حلاس ابنا طلحة بن ابی طلحة
آن واحده تیر باران قدر اندازان میدان جهاد ایله
کران خواب بئس المهاد اولدیلر بعده سوائی بنی عبد الدار دن
صواب نام غلام رفع لوا مشرکین ایله کدخ الی دخی سهم
صائب فرمان مهابله روبراه صواب سحقین ایلدی
بعده نزه شیران اهل ایمان قطیع مشرکینه هر طرفدن
ریزان اولوب بکمزدی یکلشان پیش سطوه
صف دشمنان معنای نمایان اولدقده واعیه رعب
وهراس قید مال و عیال عنان کیر اولمغه مانع اولوب
کوف الامان جنس بکادون غیری نامزد ملتجی اولمغله متاع
و اثقال اهل ضلال عرضه یغما اولمشیدی عسکر اسلام
طرف دشمنیه بالکلیه مامون الغائله اولمغله نهب
و غارته مشغول اولدقلرین محافظه خدمتنده مامور اولان
تیر انداز ان شاهین ایندکلرنده ما بیلریه اختلاف جیوب
اکثر دشمن مغلوب و مقهور اولدی من بعد وهم ایده جک
حال بوقده جیوب طرف غنیمته توجیه عنان عزیمت ایتدیلر
سردار لری عبد الله بن جبیر کف صدف کوشی و رفیقلرین
مروارید نصایح منتظم رشته جانی اولمغله قید بند جبات دن

قطع بپیوند تهمتن بجنگ عقد هجانه الخلال کلیوب
رماندن ماسور اولد یعنی محلدن یک قدمه نجاوز تهمتنی
قادجنا جون عسکر مشرکین خالدبن الولید وعکرمه ابن ابوجهل
قوت طامعه غارتگران هجمه تاب حزم وجهتطا اولوب
بنیان مرصوص صفوف اسلامک پاینده سی اولمز رماته
رخنه کلیه طاری اولد یعنی مشاهج ایمکله کیسا حمله ایدوب
اول کروه انبوهه سفاوستن ثابت قدم اولمق خارج
دائره کلمنت اولمغله تبشیر قلائد العقیان افصاح رسول
الهی وشاح الصدر جنان ایدن عدد یسیر ایله خرمان
دار الامان جهان اولد یعنی زمان اهل شرکدن عمرو بنت
عقفه الحارث عرصه جنکی خالی کورولکله اصحابی مقتول
اولمغله مقراوج اولمز لوای کبت النوالی رفع ایدوب
شعار لری اوزره صیحه زن اولدقده شراره وار پریشان
اولمز اشرار مجتمع اولوب رجال نهب وغارت مقامرنه
عودت مراد ایتدکلرنده خالد وعکرمه جمع کثیرایله اطراف دن
هجوم ایمکله برهمزه حیرت ومکرمه راه سلامت اولمشلری
اثناده ارکبره ابن قمیه لعین حامل لوا رسول مصعب
ابن عمیری شهید ایدوب الا انی قتلت محمدا دیه سیف رفع

رفع انکر اصوات ایمکله مجموع سپاه اسلام متفرق
اولوب اول کجینه اسرار ملکوت محافظه سنده انجق
اون درت کسنه قائم ایدی که حضرت صدیق اکبر
وفاروق اعظم وجناب ولایت مآب مرتضوی وسعد
ابن ابی وقاص وطلحه بن عبد الله وابو عبیده بن الجراح
وعبد الرحمن بن عوف ودولاوران انصار دن حباب
ابن المنذر وعاصم بن ثابت وحارث بن الصمه وابو دجانه
عباد قدر اشقیا مشرکیندن عتبه بن ابی وقاص وعبد الله
ابن قمیه وعبد الله بن شهاب والی بن خلف حضرت
سلطان انبیا قصدینه تعاقد ایتمشلردی عتبه بن ابی وقاص
جانب شرفدینه برحجر دفعه سنک پرتاب ایدوب
غنچه پر شبنم فم مکرملرینه رهبت کلدکده درشتظم وندملرینه
رباعیه بمنای زیر بنلری شکست ایتمشیدی ابن قمیه هیرایله
کلشن احسن تقویم وورد مطرای رحمه للعالمینی مجروح
ایدوب ایکی دانه حلقه مغفر خارجانکدار عارض مکلکونه
خلیده وابن شهاب جبین سپندری ادما ایدوب خون
زخم محاسن جلیله لرینه چکیلد اولدقده دست کرم پیوستری
ابله مسح ایدوب کیف یفلح قوم خضبوا وجه نبیهم بالدم

و همه دعوهم الی الله تعالی همه رلرایدی لعین خلف اول
قافله سالار هدایتی اصحابدن فقال اذا لاقوا خفف
اذا دعوا قلیل اذا عدوا کثیر اذا اشتدوا مصدا قیدن
عبارت جبل قلیل همینه مشابه ایتدکدن رعشه
باد بیجاسین خبارش رکاب ایده تندو تیز و نائره تهورین
شعله خیز ایدوب جانب کربلا یه سنه عثمان یرزاولدقده
زبیر یا حارث علی اختلاف الروایتین اول هنرلی زبیری
روباه سعیر و نمودار نادره روباه و شیر امکله استعاره
ایدوب ملتمسدی قرین رضای همایونری اولمشیدی
اول حسنه یه نفس نفیسلری ایله مباشرته و برلدکدن صکره
روایت مشهوره اوزره زبیر انصاریک نیزه سنی اولوب
برحمله کرار پسند ایله یعنی پشت سمند استکبار و زمین
ذل و خساره صالوب مطواق حلقه لعنت اولمغه کردنی
مجروح و ایکی ضلعی شکست اولوب استیلا عجب و هراس
ایله عطفان اشدان جحیم اولنجه کربزان اولدی مذکور اولان
اشرار دخی قبل حلول الحول بر طریق صعبدن بندرگاه
جحیمه شتابان رحل ایلدیلر بو روایت وحی قرار داده اهل
درایتدر که اکثر مردان پیکار ربقات النعش کبی پریشان اولوب

اولوب شماره ابرار اولدیلر سما بدایتی هاله دار اطراف
ربقه بندن منحط اولمغله برمقدار غیم استتار اختیار
ایدوب مشعلر ایدی بوانتاده دشمن دیرین و دین ابلیس لعین
الان محمد افندفضل صمد سرمدی ایله ایدکدن بوصدای موحش
اوا حوست و دشمنه تخمل فرسا و نهور افزا اولوب
واعیه هراس ایله رکاب عنان بندن عنانتاب اولان
اصحاب سرکردا زعبرت ابکن و بن محمد بن کعب بن
انصاری طلعت نور نبوت ایله منور اولدقده بی اختیار
ابشروا بدار رسول الله صلی الله علیه و سلم مژده سنی افلاکه
پیوسته ایدکدن سکوت امرینی مشعر اشارت ایله مشعلری
پریشان اولان یکان یکان خدمت رسول الله عودت
و اول کوهر نورانی بی نقص خاتم کبی داخل دائره جمعیت اولوب
القا مکروه خارج طوق اهل ضلالت اولوب فوج فوج حراث
ابدنمر شعشعه سیف اسلامدن خیره چشم اولمغله البصره
عثمان یرزمت کربزا و مشعلدی بعد ابو سفیان
مجتمع اولان اصحابه انی القوم محمد انی القوم ابن ابی قحافه
انی القوم ابن الخطاب جیوش خطاب ایدوب جانب حبیب
ملهم الصواب دن رخصت اولمادیغی اجلدن جواب الاحمق

سنره سبله بره کش روی التفات اولمیوب زنهار دلکیر
اولوب قد قتلوا جمیعا جذبانی ایله قصد اولنیوب ایندکلرک
حضرت فاروق اعظم کذبت یا عدو الله قد ابقی الله
ما یجر یک جواب اصابت مآبی ایله جکر جوزانی سفیانک
اولوب اعل سبیل اعل سبیل معلی ایله اظهار بهجت
اغاز ایتدکلرک

معارج النبوه در نقل سعین سکین اورنج فرامدمرسله
وقایع سال چهارصد و نود و یک که اوزاع بداوضع بهود
کثاث العهود و نبی قیسقاع و بنکمکه معروف و معهود
اولاد فتنه نهاد و اعیه خبیث صورت و فساد
مادر زاد ایله بطانه عهد و میثاق پیشینی برطاق و سل
سیف غدر و شقاق ایت کلدی اتفاق محقق و مقرر
اولدقده شهنشاه سریر قاب قوسین لصحد مرسل
علیه صلوات الله الملک الاجل بر موجب فرمان خلد انجهیز
جیش منصور الموا ایدوب صاحبقران عالم عم پاکیزه شیم
حمزه مستلم الاحم جنابرین منصب علمداری ایله اعزاز
و سرافراز و ملحبه ملائک مطاف بشیر بن عبد المنذری
عز استخلاف ایله محسود و ممتاز ایندکده حصن بدر
توفیق و اقبال ایله اول کروه مکروه بغی و ضلال قمع
و استیصال نه علم افراز عزیمت و مطیه سوار همت
اولدیلر چند روز اول ملاعین خذلان مذون محاصره

محاصره شده یه البطش ایله رستمانه مضایقه بخشن اولدقلرنده
دمن نکث قائما معناسی خار نما اولوب سطوت
هجوم لبوث غابه مستطابه یه اول اشرار دلان
روباه نهاد ک طاقت و تابه اقتدارلری اولیاجه نخشن
اسنه کلری حصار بخت اساس ثبات و قرار مجال
و مسلری قالیوب هم و هراس هلاک و اقماص و خبال
محال بخت و خلاص ایله حمر مستنفره کسنه مهابکی
مساوب الاختیار بدیپور مقداری نفر ابن المقفع یه رک
نوحه کنان و دست کزان اشک ریز راه کرای کریوه کریز
اولدقلرنده باسرهم اسیر و کرفتار و بسته فراک کلوفشار
اولدیلر بجان شکن هزیمه کردد شکسته حال
ظهر الحق ثابت الارکان صاعد النجم عالی البنیان
و هو نصری ذو النکث و البغی اهل الضلال و العصیان
پس اول مخاذیل پرمکر و حیف عن اخرهم لهنه الضعیف
سیف فتنه عجوز جزاما کانوا یکسبون منذر رفیع ایه
امر همایون صادر اولدی عبد الله بن ابی ابن سلول
علیه من الرحمن ما یستحقه بوقفش عزیمت نامه سول
خلاف رسم مصوره نامقبولی اورنج نمایان اولمیق یعنی

فاجئه خویشاوندو تباری کرفتار خل و بند خسار و دمار
اولوب لحة البصر ده بویله بر قبیله نام دفعه طلعه نهتناک
صدصدام انتقام خروج النقام اولمه جغنی بیلیجه بی صبر و فرار
اولوب ناچار اختیار دخول نار عار و شعار شنار نفاق
و نار یعنی مرکوز ضمیر قبر اندوه دینی اظهار ایدوب
العفو عند رسول الله مامول مدلول مقبولی اولرق
متشبث دامان استیحان و استعفا وجهه سای
خاک رجای نابرجا اولدی چند نوبت رائحة حور باش
حرمان و خیبت اولدقجه فاتحه خاک رامنت اولوب
عاقبة العاقبه سبقی زجر و منع امده قابل رفع و دفع اولیانجه
اول مظهر عزت دار یا ایها المزمل قم علیه صلوات الله تعالی
عدد رمال عالم و قم ما دارت الافلاک و سارت الانجم
خلقوهم لعنهم الله و لعنه معهم کلام غیض شائبه ترک
و اطاعت قدیمه فرمان ایدوب اوطان مألوفه و دور بیه منازل
مؤلفه لرندن اطراد و اجلا ربه اکتفا بیورلدی و عباده رضیت
رضی الله تعالی عنه خدمتندن اول قوم مستحق اللوم لازم الاداره
اوستنه تسلیط و حواله ایدوب امر و فرمانه جهانغطاع اولرق
اوج کونه اول بقاع و اصقاع اراذل بنی قنیقاع به اهل

به اهل و طباعدن تطهیر و تنظیف اولنوب باجمعهم
شام شریفه حوالیسنه نفی و طرد اولنه بیر و جمیعا ارزاق
و اموالدن دست ازیدی کمات غرات فرح فال خوشحال
اولدی والحمد لله المنعم المتعال

خلال سال فرخفال سابق البیان ده اسراریه نفاذ بولن
طاهر و غایان اولان جمله بدایع و فایع لیالی و ایامدن که
کار زار فاصمة الفقار بدر ده ابوسفیان روبهن پنجه کلوفت
براة غزاة دشمن شکاردن اکرچه یا بدر ده فوادم و خوافی کریز
و فرار ایله تخلیص کیجنک پنجه جاسر فی فرار ایتمشیدی لکن میانه
خویشاوندو تباره همواره نار عار فرار ایله حریق الحزن
و عدیم الاصطبار اولدیغی جهتدن حمیت و غیرته هوشوب
و بر فاجع یوم بدر ده معرو خام هوس وحی پاشنه اوشوب
تقاضای اندیشه خام انتقام و امید تسکین ضرام درون کانون
احتدام ایله ام القرادن ایکی یوز مقداری مرد نبرد جرد سوار
بیاده یابسه الوب برفاج نوبت ارکاب تکلفت غربت
و نهضت ایتمشیدکن رجعا مثل عارحنا و لم یرج سوی التعب
مضمون منهج النصیحی اوزره برلای حبت وجوه بهوه نک

و بودن عسکر خجلان و شرمسار تهی دست و تهی فراک
رجوع و عودت نمایند لکه او لکیدن بدتر و زیاده نشانه
نشانه ندامت و علامت او لشیدی میانه قبائل سخره
رجال و نساء و ضحوکه اطفال شهر و قری اولدیغی کوه و قرسی
همیشه خار پشر سامان و ارامی و کبک شلوار صبر و قراری
اولمغله نه حال ایسه برنوبت دخی صد کونه حیرت و خجلت ایله
شد رنج تنگ توجه و حرکته عزیمت ایدوب بیچه ایام
و لیالی و زد انه هر بر کرهی قطار و برار یدن عسکر دعوای
مدینه منوره باهر المعالیه عریضه نام محل مانوس الفضا
محمود الاثار دون زیدن عمرو الخ براجیر فقیر ایله مشغول زراعت
و کشت کاری ایمیش قضا و قدر ایله رهبت کلدکده علی حین
غفله مزاحمهسی اول اکی مسکینک داس غیظ و کین ایله
ساق سنبله سر سعیدلری اولان حبل الورید جیدینی بریدن
بریدن و خوشه سر و لنمندلرین حرث اجل ایله جیده ایدوب
برای تکمله القسم جهنده درخت خشک و پوسیده خرمایه
اتش انداز اولدقده عسکر فراخ اره سفهو مسبه دمساز
اولدرق عنان ریز گریز اولدیغی خبر غیرت انگیزی واصل
سامعه مشکبیز غیرت ریز حضرت شفیع روز رستخیز اولنجه

اولنجه علیه صلوات الله الملک العزیز در حال ابو لبابه
ابن عبد المنذری رضی الله تعالی عنه مدینه بهشت آوصافده
نشانه سر مسند استخلاف ایدوب حضار ابطال مهاجرین
و انصار رستم مصافدن اکی یوز سرباز کار فرانداز عدو کبیر ابه
سفیانینک تعقیبده بالتسویف و تاخیر حرکه سوار اقدام
و شقه کشای اهتمام اولوب قرقره الکدر نام محله وارنجه
توقف و ارام ایتمدیکی نهایه الامر خبر معهود مذکور رسیده
ساحه عرصه فائض النور اولوب ساحه غراه باهر السعاده
حسب الاراده معدوما اولنجه کریجکتان سبک رکاب
برق عنان جریلی میدان اولوب مطایای سیل خرام
بادتک دخی بونده زیاده حرکت اینمک اوزره اول لی سرسامانه
ایریشوب بنمک جیز اشتیاق و استحاله اولدیغی ظاهر
و بین اولمغله ازمه مطایای باد پا ناچار صوب مدینه پرانوار
اعاده اولندی سفیانیان کمکره تاب لاجل الاقتضاب
استصحاب ایتدکلری سویقی ملاحظه تخفیف بار و غلبه
بیم دمار ایله اثنا فراره ظروف مخصوصه معهوده سبه
کذرکاه بدره طرح و القا ایتدکلری معادن بو وقعه
به بهره غزوه السویق ایله مسمی و مشهور

اگرچه بوحرکت برکت قرین و نهضت نصرت رهین
دیباچهٔ نسخهٔ بدایع وقایع سال سوم‌ین اولمق اوزره
بعض معتبرات سیره تصحیح و تعیین اولنمشدر لکن
امام مقبول الطور ممدوح الزی الذی هو قدوه مشایخ
فن السیر والمغازی الشیخ عبدالرحمن ابن الجوزی در الاثر
نام مؤلف معتبرنده بوغزوه اینبغی غزوهٔ السویقدن مقدم
ایراد ایدوب وقعه بدردن بدی کون صکره اولمق اوزره
تصریح و تحقیق اینمشدر علی کل حال مفاد براعهٔ معین مکین
پاکیزه مقال اولوب بی تسلیم و عطفا نباندن براینوه مستحق
انحذلان قصد و اراده اضرار اهل ایمان ایدن فرقهٔ الکدر نام
مقامی که قرب مدینهٔ منوره ده برما معین ممدوح الاماکن
اسمیدر ضرب خیام احتشام و اجتماع ایتدکلری خبری سدهٔ
سنهٔ ثریا ارتفاع و خدمهٔ بارگاه دری الالتفاع بنوت پناهی به
اسماع اولندقده درحال شعله کشای رایت استیصال اولوب
اسود غابات رماح اولان مهاجر و انصار رشکی الساحدن

السلام علیهم رضوان الله فی کل غداة و رواح ایکی یوز بهادر
ممتاز ایله علی الصباح محل معهوده مانند برق خاطف
ورود ایتدکلرنده اول جمع پرستیز غنائر پرشهد یز کریز
اولمش اولوب چندانکه اول ضواحی و نواحی شاسعهٔ الاطراف
فرسوده سنابک الخیل نجس و استکشاف قلندی
برفرودین نام و نشان بولمغه درمان و امکان اولمقله انجق
خلال جست و جو و اشتباک و بوده برفاج سارمان و شیوز
مقداری اشتر رهوار برواد‌یده سوم و چرا اوزره اکن
مصادف و حوچار اولدقلرنده بی چون و چرا جمله سنی مهار
اختیار ایله کشیدهٔ قطار غنائم و احراز ایتدکلری اوزره کون
مقداری اول اطراف و اقطاره ارام و فرار ایدن عسکره
سیرکت محمود و عودک لحمد دلالت بدرقه احتیاط و حزم
ایله مدینهٔ منوره یه عزم اولنوب بعد اخراج الخمس غنائم
سوائم مبانه غزاة مسعود عسکر کامکار بی کم و کاست توزیع
و تقسیم اولندی هر مرد دستم بهره غازی ایکیشر شتر
کف‌ده‌ر ممتاز احراز ایله بهره مند و سرافراز بیورلدی

منازل سنجه دشت بین الجمهور ذوالامر دهکده معروف
ومشهور اولاشر جایگاهی بی نقصب ومحاربک شجعان
شیر صولت ومحاربری اراده ایران زمان دغدر وفساد ایله
اجتماع واحتشادلری معلوم ومستفاد اولدقده اول سپهسالار
انبیا کتیبه کش اصفیا علیه وعلیهم صلوات الله الباری شری
عثمان بن عفان حقت مثواه بالرضوان جناب بری طیبه
طیبه فردوس اشیانه سریر سند خلافته نصب ونشانه
ایدوب بهنگام تزین ساعت اسعد کامیاب بدولت
دراورد باد در رکاب درتهیه مقداری سوار باهر البته اولی
المجد ایله درحال عازم صوب نجد اولدیمر اثنای طریقده باسمردی
توقیق ایله مفرد سواران عطفنا نماندن ابوجهان افندیه
دام اقبال وصید وکرفتار حبالهٔ بند وقید اولوب احوال
مخالفین وخصامدن تفحص واستعلامدن صکره عرض سلام
اولندقده بی توقف وتردد رغبت تمام وخلوص فواد
ایله مطیع ومنقاد اولوب بمن قبول اسلام ایله شرف یاب
دخول قلائد العقیان اصحاب کرام اولدقلری ازین جانب
جمرهٔ الحرب جنود مشرکین رهین الخمود نهضت مسعود
سیل رود معهود ایله خبردار اولدقلرنده تیغ خوف ویم ایله

ایده دوبیم وزمام تثبت وقرارلری کف اقتدار دن اختیار یرمدن
ساقط اولوب مقدم همایون ظفر توامدن مقدم بیدم
ودرم شواهق جبال طعنب المصاعد ارتقا ومعاراته
وشوار دخول وشکاف بعض ضجوه مستجبل الوصولین اختفا
ایدوب دین پناه اکمن شهنشاه ملائک سپاه علیه
صلوات الله وسلام الاله سوکب سیاره حشم منصوره ایله
مانند بدر تمام پرنور طلوع وظهور ایدوب مجمع دودوم کرکنجکان
کسسته زمام اولدیغی جایکاه مهجه اندازالمام وارام اولدیمر
اتفاق اول وزدل افروز خجسته اثاره صوب سحابم یاردم
طبیقجه اسحاب مدرار ایله برای تهنیة القدوم لالی شاهوار
غیث وباران بعض مرتبه نثار التفاته اول علت غائبه
ایجاد خاک وافلاک مظهر عزخطاب لولاک لولاک
علیه صلوات الله وصلوات الاملاک حضرتریک وحی
جامه پرکرامه وعمامهٔ عنبرین شمامه پاکلری بعض مرتبه مشتمل
ومشمک اذلفته تک وتنها برکوه سردرهوا دامنده حلقه
کرامی نظیف ودستار شریفلرین چتار وب برای تخفیف
برد درخت خوشنما اورزینه وضع والقا ایدوب اول فرخنده
شاخ درشاخ تک زیر ظل فرخنده برلحظه عزوسعادت ایله

انکا و بسط رخت اسایش و استراحت انمنزلرا بی
اصحاب باهر الشرف و دخی طرف طرف انانه مطایای
الام و ضرب خیام ارام ایدوب جد اکانه هر بری برکار
مشغول و مقتضای بشریت اوزره اسوهٔ محمدیه غفول
ایکن کرنجیکان و پهلوانلر معهود ک درون مغارات
و دورای صخور دن بو حالت مشهود لری اولدقده همنکام
انتهاز فرصت دیو مبادره لرندن دعثور نام بر مرد جسور
خیال هائل بی طائل و اندیشهٔ باطل ایله کمین غدر و کیندن
سر بالین کوه نمکین حضرت سید المرسلین صلوات اسه
علیه فی کل وقت و حین شمشیر مسلول ایله بغته نزول ایدوب
صدد و قصد و هجوم ایکن بیک حضرت ملک قیوم یعنی
جبرئیل امین علیه صلوات اسه تعالی عدد النجوم در حال ایریشوب
سینهٔ دعثور برشت درشت مغزیاش شعور اورروب
الندن تیغ برّان عریانی دوشنجه اول افتاب رخشان سمان
رسالت و مدر کبد السمای بسالت دخی تماخوابدن طلوع
و رفع حجاب ایچون ایدوب جست و چالاک اول برمنه
شمشیر سرتیزی بی باک خاکدن قاپوب سر دعثور حوالهٔ
ایدنجه شجرهٔ طیبه ثابت الاصل اجانه النجم اوزره کهٔ مناص

مناص و جای نجات و خلاص اولما دیغی وضوح اظهور از
قطع نظر بو معجزهٔ باهرهٔ قاهره به وقوف دعثور باعث
انتباه و استعداد دعثور اولوب رغبة و رهبة درحال
عم صبیم البال کلمهٔ کریمهٔ شهادت و امانزاعان بخشیده
نشیمنهٔ نجات یاب و منضم سلک ثریا انتظام اصحاب
اولدیغی مفاد ترجمان خامهٔ بعض نقطه در ست مقال اولی الالباب در

صدمهٔ سر سکن بدر کجرا دن صکره عامهٔ مشرکین اطراف
و انحا بیم و هراس صفایح فاطعهٔ الاشباح زرماح قابضهٔ
الارواح مجتمع سلیمان شده بدالکفاحدن مانند غضای
دندان بخته شکنه یا دمحمد عجایز نکبره عصاصفر بع
سوراخ اختفا و کوشهٔ کزین انزوا اولوب سبل ارشد
نجار افطار حجاز مالکلیه مسدود و روحامل سود اکران فرش
نعره اولوب معاقل و معاطن عطلت مشهود اولمشیدی
لکن اهالی عوالی و سوافله تخصیص قطان ام القراید نجارات
شامیه سر تفیش و زمزکانی امر دشوار و عسیر اولدیغی محاط

دانش صغیر و کبیر و معلوم برنا و پیر الملغن بالجار برکون
بر قافله پرخطر اق تجهیز و ترتیب ایدوب طریق عراقدن
جانب شامه روبراه اینه کلدی خبری وصل مشکاه حضرت
نبوت پناه علیه صلوات الله اولدقده زیدبن حارثه جنابرینه
یوز سوار صرصر شتاب ایله بلا امهال اول جانبه ارسال بیورلمیر
فرده نام محل ماهولده اول کاروان کرانبان ایرشیوب
وصول بولدقده هنوز چیکت و پیکاره سر اغاز اولمامش
سران اصحاب قافله حجاز مسکنی براسه مفتوح میسله و مساز
اولمغله اول شرذمه اشرر کجراد منتشر متفرق و پریشان و رجالی
تخلیص کریبان باش و جان ایله پای سپر بیابان اولدیلر
غزاة حجته قتال ایله جنگ و جدال بلکه بی قیل و قال
اول قافله مالامال سهل المنالی بکفله مانند رمه بندکاه
رحال عز و اقبال اولمغله حضور همایون کردون جناب
خورشید جلال صوبه سوق و ایصال اینه بیر اخراج
خمس معروف معتاد دن صکره حسب المراد اقتباس
غنائم علی السویه مبانه اصحاب سریره توزیع و تقسیم اولندی

رؤسا قوم مستحق التلف رهین الاسفدن مبانه
قبائل عربدن کعب بن الاشرف دیدکلری کلب عقور
جیفه خوای همواره بهوده نباح بجای ایده سامعه ازار
شیران کنام اسلام و دوغدغه رسان سروقت اجله اصحاب
کرام اولمغی مقتضای جبلت طائفه طاغیه سهوه اوزره
درعهد و التزام ایدوب اوتوردیغی یرده دائما بولندیغی
هرزه لی بردی و هرکاه بهوده برالای تربات و مهلکات
سوبرمش کارزار یرده نکبتی نکبت و صرصر فهر نازل عرصه
فتنه اولمغی دغدغه ایدوب رؤس محاذیل کفار کیمی فرلسنه
انیاب شیر شمشیر و کیمی سبز زنجیر ذل و تخسیر اولندقدری
اخباری تقرر و تواتر ایدنجه کراز خم رسیده دماسر برمن
کجی مسلوب القرار و جاخ خیشندن بیزار اولوب بیچه
ایام و لیالی علی التوالی بالوغه چشم ناپاکندن اسانه چرکاب
اشک پرخون ایله کریست ناله و فجایع و مصائبه بعض
مرتبه حصول اسکوندن صکره ملعون مغبون تیره درون
وجوده بود و دار و بنه تحریک دست و پا یه مکنت و قدرت
و امکان نهوض و حرکت حس اینکله ادای خدمت تقربه

و تسلیه قریش ایچون نه حال ایسه برهمزه و مغض العیش
لون مشهون ایالی جاهلیت اوزره همرنگ درون
هم الودی اولمه جامه حداد و سلاب قیرمزی دینی مانند
غراب حالک در بر و عمامه کبود رفت نمودینی بازگونه
بر سر ابدوب ماشسته روی و زولیده موی دیوانه وار
برخاست پیش روش مقطوع الذنبه سوار اولوب صدگونه
مشاق و مستاعب الله طی براری و قطع سباسب ایدرک
بو هیئت غریب هائل الله جمعیتگاه بقیة السیوف
مشرکینه داخل و واصل اولدقده بر مدت تعیق موحش منکر
و شهیق مدهش غیر مکرر ایله کاریز چشم کبیر الوه سند
اسماله و اجرای اشک خونین الله انجمنی و قریشی
مسلخ و مذبح بهوه حمدروب صمک وجه و نتف ریش
و شنج راس و شق جیب امثالی اوضاع جاهلانه ایله پیش سند
واضح العیب ایله اول خبر طرفة القاید صدای اوا خدمت
مراسم سوگ و عزا ایلدی زعیمنجه صاحب نصاب سلیقه
قرض شعر دخی اولمغله شیمه و سجیه و لون و سیمه ابنای عرب
اوزره اندیه رده معدوم الاولدیغندن اثنای مکالمه قاصمتهٔ
روز و شب اول مصیبت زدگان مخصوص القدر ایله شاشد

نماشد مرائی قتلای بدر ایدوب امید بعید انتقام ایله
تمرار اجتماد و اجتماع جیش و استنهاض قبایل قریش
خصوصیله مقرعة نشنیع و تعریک ائمه سفیهانه تشجیع
و تحریک حمدروب بذل و سعایه همت و صرف
جهد و قدرت ایلدکدن صکره عطف وطن معهود و بنه عناد هیچ رجوع
و فضول و مقر سقر منظر نه بعد الوصول کالاول هر زه خواری
و باده در ایی به مشغوف و مشغول اولوب مانند علق
افصاص و مار سلیمه انهماک یعنی اغتیاب اصحاب
بری الله حقه لقی الجناب اولدیغی اخبارک شیوع
و انتشاری باعث هیجان و اضطراب عباب غیض
و غضب حضرت رسالت مآب علیه صلوات الله
سبحانه مدی الاحقاب اولدقده طریقه مثلی دن اماطه
اذا ایدوب اول پوسیده جیفه کندیه ناپاکی قنفی
دلیر چابک و چالاکدرکه انداخته مغاک تیره ناک خاک
هلاک انجمک حقه مشابه دنیاده ممتاز و کامیاب و غضبناک
شاد و بهره اجر و ثواب بی حساب اولمق امر سور و فایده
مبانه صحابه هم کسردن محمد بن مسلمه بو خدمتی در عهده
قبول ایلدی لکن بو کار و شوار حصول نمشیت و امامی خصوصه

ابونائله سلکان وعباد بن بشیر وحارس بن اوس وابوعبس
ابن جبیر جناب مدنی رضی الله عنهم استعانت واستظهار
بمکلمه اتفاق اول هیچ یار نامدار برای امر مذکور سابق
مطیه سوار اهتمام صادق اولوب جناب حصن کعب
بدکمانه متوجه دروازه اولدیغیر اثنا طریق بوکا وشوا حصوله
وجه دسترس وحصوله امنیه ایچون انار اشتعله آتشباره
وباروتپای سبک خرام انکاری نشیب وفراره بمین وپساره
اجاله واداره ایدیکیر کعب مذکور رامه ابونائله سیانده
رضاعا اخوت وعلاقه قرابت اولمغله بهانه زیارت
ایله ابونائله تک وتنها دروازه اولوب ابن سلمه وسائر
رفقا مسعود الفضا ایله برمحل مناسبده منتواری زربه اختفا
اولدیغیر قدوم ابونائله دن کعب مرور الکعب باطله مژده سرت
وفرحت حاصله اولوب طرفینده پرسش وگوی خاطر
وحال ایله تجدید مراسم حب وولای چندین ساله دن صکره
نشر سنبل محبت وتمهید کردخوان عشرت ایدوب
برمدت مساوده ومصاحبت واداین کوس تناشد
ومحاورت ایله تمیم استیناس والفت خلالندن کعب
سعب النساء ولی انفتاح باعث امد دنشر لفاکاه مستخلص

منخلص وپرسان اولدقده ابونائله برای مصلحت ملازمان
عتبه فلک منزلت رسالتدن اظهار شکایت وعرض
عجز وحاجت ایلیوب ارتکاب کلفه مجری والمام بی هنکامه
موجب وسبب کفاف اهل وعیال اولدیغین خوردنی
وزاد چندروزه تدارک وتحصیلی طلبیله ربان
غالبه الاغمان ایله حسب الاقتضا جنس حنطه وتمرون
علی سبیل القرض بعض مرتبه امداد اطفکزاولوب سه
الی انتهاء بقاء السماء والارض موجب امتنان بی پایان اولوب
دیدکده کعب بوالهوس قبول ملتمس ایدوب شب آتیه
احضار وتسلیم رباعه معهوده قرار داده طرفین اولوب
بوصفی هیچ کیسه یه افشا اولنمایوب مابینده خسپوش
کتمان اولمق سوابق وعهود حرمتی دربساز اولدقدن صکره رسم
معهود امر تشییع تمامنده ابونائله کعب غافله تودیع ایدوب
کمین نشین انتظار اولدیغیر یاران وشمع شکاری ماهر اولدیغیر کاه
وخبردار ایدوب مسرعانه مدینه منوره فرحوسرحبا به
عطف زمام زاملهٔ رجوع وایاب ایندیکیر اول کوه حسب الامر
مهیا واماده اولوب همشهید خورشید فلک جناب
میل جاذبه خواب تراب ایدوب همندوی عنبرین گیسوی

شب سیه پوش مشعله زرکوب ماه تابی برجوش
ایندکت تکرار اول بنج بار نجسته فرجام شد زبرتنک مطلب
اهتمام وارتکاب مشاق طی سهل وصعب ایدوب
نیمشب وصل حوالی حصن کعب اولدقلرنده رفقه معهوده
درست بیمان قرب حصاره برمحل سکسن پنهان
اولدقلرنده مکمن اعلام قدوم ووصول ایچون ابونائله بابن حصاره
اواز رفت زا ایده باکعب چوندا ایندکت اول سبک مدلقا
بیدار وجاه خواهندن برپا اولوب اضغاث احلام هوای
اخذ وقبض رهان کرانها ایده فراز بامدن بی پروانزول
ودرحصاری بلا نزول وترهب بازایدوب بعد التلاقی
والترحب ابونائله ایده حوالی حصاره بی نخاشی مصاحبت
وتماشی ایدرکن مکمن معهوده کلدکلرنده ابونائله دست
دشمن برا ایده اول سبک هرزه کوی بدخوی فلتنه کیش سوسندن
قاپوب نقش زمین ایده پنجه شیران کنام کمین اولان یارانن
دین دخی بفتنه جوانب اربعه حزاول خوکی برتبعه تک
باشنده اوشوب وشیرانه اوسنده خوشوب لمحة البصر
غراب جان خبیثینی لانه جثمان ناپاکندن اوچوروب سیر اولدقدن
پر هوسی اوبنجه فتراک ایندیکی اثنا اخذ وقتلنده اول باطل

جهل بی عقل خرکمگرده ماده وش بهوده نعیق شکر وهیب
ایده بیدار سازبعید وقریب اولمغله اهالی حوالی واطراف
اول صوت هائل وصراخ بیکاه بی طائل باعث وهوچندان
اکاه اولمغیچون درون حصوندن بوک بوک خرکیلوب
رمه خوکان رمخوزه وش جوانب واطرافه هجوم ایندکلری
مقرر ومعلوم اولمغله اسود بیشه اسلام اولان صحابه کرام
حسب اقتضا الوقت اول خنازیر مردم ازارک ناهجار
سر راهلرندن برمقدار صاویوب کعب بی خرد ودکالیدک
سرده غایشین اولوب سمت اخرندن منصور ومظفر وبرا
صوب بغاکپای سیدالانام علم صلی الله علیه وسلم اولدیمز
سپاه سحر جیه علم برکشید چون صرف شب یارقم درکشید
یعنی طلوع فجر ایده قرین النصر ودرد ار الغرمدینه منوره هر
السعوده حسب المقصود ورود وفود ایدوب اتمام خدمت
معهود ایندکلرین معروض سامیه ملایک خدم قلدقلرنده
شکور الهم ومظهر تشریف ودعا الخیر اتم اولدیمز

احراز قصب السبق رضای سعادت اقتضای حضرت

سید الانام علیه افضل الصلوة والسلام بنام
وخرج عالیمقام علی الدوام چرمه سوار افخم ومطلق العنان
اهتمام اولوب هرگاه بوخصوصده تصادل فحول ومناطح
کباش سخت هجوم مفلوب اولنا مینلری خالی وکل ایدی هرکه
اوسیان یاکچره همت برخدمت شایسته امت پسند
تقریب بیله تقرب ساحه قبوت سعادتمندان بهره مند
اولسه لرلاجرم خضرجیان والا نهمت منطقه بند عبرت
ودامن درمیان حمیت اولوب اول کار مقبوله معادل
ومدانی برخدمت خواطر پسند قاصی ودانی وجوده کرده
غنوده جلباب خواب اسایش وارام اولمین نامزد مفلوله
وبل وحرام ایدی کذلک خضرجیان جلیل الشان علیهم
الرضوان وعلیهم رضی الرحمان برحلیه دستبرد وسپاه زن
مجلی اولسه لرادسیان شدید الغضان لابد مصطلی
یا مستلی اولمایجه متملی اولمازلرابدی بنابرین سرامین
دین یعنی اوسیان سنوحه امین کعب بن اشرف دیکلری
جیوان خوش علفی مقدما فریسه انیاب ذباب تیغ براق
انتشاب تلف ایلدکلرین حائز اناقه تخسین وافرین وافر
تشریف نوازش وشایش حضرت سید المرسلین علیه صلوات الله

الله فی کل آن وحین اولدقلری مشهود ومنظور نهنگان خضرجیان
شیران رنگ وغبطه لری نابض اولوب اخوان سعادتمند
بویله برخدمت امت پسندانه ممتاز وسرمند اولوب
برنهاحل نشین تغافل وتسامح اولمق مخالف دعوای
بسالت ومنافی مقام غیرت وعلوهمت مقتضای حمیت
وهمت بودرکه بزدخی کمر بند خدمت اولوب این اشرف
دیه دیکلری کلب بدسیرت مدانی وهمپای خوک ناخوش سلوک
غوک سیماک لاشه خشمان سخت جانیله برفاج ایام
ضیافت ودود وام واشتباه جباه حشرات وهوام
اینمک امرض وشتبهای اقدام وراه فرسای نجای
امتمام اولمه یزلکن اشدای شرای مشکبیندن قتلی
ملعون واروان بخت بی ودینک ازاله وجودلیمی تقدیمنه
بذل وسعایه سعی وکوشش الزم واوفق واهم والیقدر
جوسنازعه ومحاورت ومقارعه ومشاورت دیمکدر ازمن
بهود عنود خیبر دون رافع بن سلام دیه دیکلری خنزیر تیره ضمیر
بنام فرطیاره مال مشعار صاحبی اولمغله همواره مدد رسان
مشرکین ومعین ومظهر مخالفین اولوب اصحاب کرزین
وباران دیه مضرت وادبی جمله دن زیاده اولدیغی منقول علیه

وقرار داده اولاد ممدوح خود نزد یک عبد الله بن
عسکر و عبد الله بن اسعد ابو فقاعه و مسعود برسمان
و خزاعی بن اسود علیهم رضوان الله السرمد بعد الاستیذان
بکدل و یکزبان مقصود معهود بنسبیله برگیجه بیله متوجه
سمت خیبر اولدیلر اتفاق محل مقصود ابو فقاعه ورود
و وصولدی ابو رافع نامقبولک حواشیسی چراگاهدن
رجوع و فضول و حواشی و متعلقاتنک درون حصنه
ولوج و دخولدی ایشکامنه مصادف و حوچار اولدی پس
عبد الله بن عتیک علیه رضوان من جل عن الشریک رفیقه
محمود المذکور بی محل مناسبده قویوب کندوسی تک و تنها
برکنار ده نازکانه حواشی و حواشیدن بهایم شعوریکه اذعانه
قاریشوب درحصار قریب برمحلده برای اغفال و قرب
فضا حاجت ایدرکن چوکوب و متضائلانه یعنی اخفا و ستر
شکل ایچون عبا اهمالانه سنی باشینه چکوب طرف کمنده
بهانه دخوله دست رس و انتهاز فرصت امیدوهوسیله
جواسیس متفکره بی اعمال ایدوب تمام مغلوب حیرت
و انفعال ایکن دربان کج بین بیهوشنک کوشه چشم
ناقص نگاهی کندوبه خوش اولوب اهالی حصار دخی برای الیوم

اولیوم زعم و پندار یله درببندم بان هماسنه در برون
معلوم و مفهوم بیله استعجال و خوله ابرام و اقدام ایدیکجه
عبد الله دخی هیبت معهود و حمق قریب ایله قیام و دربان
نادان بسته چشمک قدامندن نزاکت تمام ایله چوکوب
انتشار ظلمت شب برکانیله نادانسته درون حصاره
کیروب قرب باب برابنده برخالیجه کوشه ده نازکانه
متواری و مختفی اولدی بعد زمان دربان غفلت مند عاودت
و بربنه سی اوزره درحصاری بند ایدوب مقابلده مفاتیحنی
مرآی ابن عتیکده برمحل سهل المنال قویوکیه وضع ایندی
اهالی حصار دخی مهمات بشریه یربنی تمام کوروب هرس
جانب سهمنه مسارعت واخ الموت یعنی نوم ایله برلحظه
مصارعتدن صکره مغلوب شکر خواب اولدیلر حقر و ذلت ایله
اولیحق عبد الله درون کاهه برندسه فالقوب و مفاتیح ابواب
حصاری الوب اولا آهسته آهسته ابوابی بازبندکدن صکره
برهنه شمشیر سرانداز ایله متمسکا بحبل الرجا هیبت ابو رافع
بدلقایه نه حال ایسه دلالت قابض الارواح ایله داخل اولدی
لکن اول سبک مردار العقل خانه تک فضنی جامنده جا بجا کیمیر
وخفته اولدیغی یقینا معلوم اولمغله ناچار برای تحصیل وقوف

واطلاع صوت اعلی ایوب یا بارانع چون ندا بشنید کین اول
ملعون غافل بدنبار خوابیدن بیدار او ایوب من هو وما هو
و بنجه این عنبک اول شب تاریک همان جانب آواز
شهباز سبک پرواز کبی برهنه شمشیر ابله جمله و هجوم
ایلدی نهایة الامر غلبه حیرت و دهشت و استیلای ظلمت
شب و خشتدن تمام مرام یعنی قطع سر مبارک فرزندی
ساعد و عضدی ساعد اولمایجه بی توقف و ارام
اوسنده حوشوب در حال سر تیغ خون اشامی شکم مرادینه
او خال ایوب خوابیسنده در خواب اولمغله اتباع و اشیاعی
بدنباری بیدار اولمادین درون خانه دن خروج استعجال
ایوب اثنای نزول و هبوط شدت تاریکی شب
غائله سبله سکندن سقوط ایله پای زمین پیمایسنه بعض مرتبه
خلل و کزند اصابت ایلدی لکن با مر حیرت و حمیت ایله
نه حال ایسه درون حصار خضره اولوب رفقای معهودینه
وصل و ملتحق اولدی و پای شکسته سنی دسنار ایله بندیده
ورزوب راهدن صوب همایون رسالت پناه متوجه اولوب
اتمام کار و حصول مرام عرض و اعلام ایلدی تجدید مسرات حضرت
سید الانام و اصحاب کرام هنام علیه و علیهم الصلوة والسلام

والسلام ابندکلرندن حسب الرجا فائز نشر لطیفات
صنوف شاباش و دعا اولدیغمز و محمدیه تبارک و تعالی

بعد حمد خدا و نعت نبی بو صحف جمعنک بود سبی
که شوکت و عظمتو قدرتو مهابت و پادشاه عالمپناه
و شهریار رأفت و دستگاه اسکندر جاه
مفخر دودمان عثمانی زیور مسند سلیمانی
تیر آسمان جاه و جلال سایه لطف ایزد متعال
منبع چشمه سار دولت و دین آب روی ملوک عدل آیین
شرف افزای شرع پاک قویم پادشاه کرین همت اقلیم
گوهر افسر افرازی حضرت خاسر الله غازی
ابد الله ظل دولته شید الله قصر عزته
حضرتیرینک آفتاب وجود مسعود لری افق حوالنده
طالع و نور شمشیر جهانگیر لری مشابه برق لامع
شارق و ساطع اولدیغی خورشید کبی ابدی تسخیر شام
و شرف قدومی جهانی مهجه اعلامی نوره غرق هر جانبه
ارسال مقانب نصرت مناقب و فتحی کشوده ترتیب
کتائب و مواکب بیورد یلر ایسه خضر توفیق مدرقه طریق
و انوار بارقه هدایت مشعله ظلمت زدای و تیره نصرت

توفيق حساب وباب ابلغه شرفيات استكتابي اولد العمر
صحيح مسلم كتاب خاتمه سنه فضلا مدرسين كرامدن
سيد فاخر احمد افندينك تحرير ايدكي
خاتمه لم لطف كونه دور

الله وه شهوده منه بدا كل شئ واليه مداه اسئله التصون من رعونة القلم
وسوء الفهم وتحريف المقوم انه يجيب السئول ولا يخيب المأمول نظم
هوت نفحات الطيب عن نمة الصبا فقد شغام عن سوكنة الحبب
فاقول بعد ما اقول لقد اجلت النظر في هذا السفر الانفس وازلت
الغين عن عين البصيرة والبصر فالفيته عديم العديل وكتابه جميل
كملت محاسنه فلا امدى الثنا
لمديحه وعنه تحامل لم يحسف
وعلى تفنن واصفيه بحسنه يفنى الزمان وفيه مالم يوصف
وذا اعنة يسار القلم في مضمار الرقم متوخيا للصدر الى المسير الاخير وبعد
تتلمذ للطالبة وتأدبا بمآثر الكتابة على قدمات السطور لمقتبر هذا
الزبر المشهور بالصحيح المرجع غوامض الجامع الصحيح وهو الذي نظم ما فيه
من درر الصحاح وغرر الدراري المشرقة من جباه الافصاح امام ائمة
الحديث المتفق على امامته القديم والحديث ومراجع منهاجهم
القويم ابو الحسين مسلم ابن حجاج اراه الله نضرة نعيمه في مآواه
يوم تخط الاقلام ان هذا الكتاب الصحيح والانتخاب الفائق

المستفيد من شمس مكارمه محتمة اقمار المصابيح في المغارب والمشارق
عروة الوثقى من استمسك فقد استمسك بواثق وقد اخبر السلف و
الخلف كاف ان المجرد كتابة فضلا عن اتقانه وقرائته كفاية لافاضة الخير
ووفاية من اضافة التقصير كيف لا وهو كلام من اوحى الله اليه ما اوحى
وقال وما ينطق عن الهوى ان هو الا وحى يوحى نظم داع الى الله
فالمستمسك به مستمسك بحبل غير منفصم على ان مثل هذه الاسفار
عزيز الوجود في هذه الديار فالسعي في استحصال الامثال لهذا الكتاب
والاستكتاب من حصن الحسنات واصلح الاعمال بلا ارتياب
فذاك لما تقرر كذلك رغب بحسن الرغبة في استكتابه وازر التيمن
والتبرك باستصحابه من اتاح الله له بصيرة نيرة وسريرة نقية خيرة
وجعل سنيا رفيعا مذكارا في المهد صبيا رضيعا ووفقه
لابتغاء العلم والافضال والارتقاء في مدارج الكمال فصرف عنان
الانتهاج نحو ذلك المنهاج بالبلغ استعدادا واجود عدده فبلغ منها
ما بلغ قبل ان يبلغ اشده وافتلذ الاناسي من عيون المعالي حتى افتد
باعتلاء الذرى من العوالي نظم اذا ما علا المرء رام العلا ويقنع بالدون

ركان وزنا شعف على شيار العمل بقول بعض الادباء الكمل نعم الجليس
الكتاب النفيس وقوله حكيم من الذكا حتى اضا الارجا بتلك الكوكا
وتحزلبيا تم التسخير اقاليم العشور فاطلع له منه النبير اقاليم البطون والظهور
وانزل من غواصر اياديه شآبيب غمه على ما ديه فامرج بها من جوانح الغم
وازاحي الزهر ما لاعين رأت ولا اذن سمعت ولا خطر على قلب بشر ولا
غرو للقائل بتفضيله على الاوائل اذ يأتي بعض الخلف بما لم يستطعه
السلف بلغ جراو جوده المرسل عنانه اقاصي الجنود ووصل ذكر سجيته
المسلسل عنانه قصارى التهايم والنجود وتمتع به كل صادر وو ارد وبطار
له وتالد نظم مكارم جمعت فيه تزاحم في تفصيلها الاكرمان الخبر والخبر
قضى بتفضيله عمن تقدمه ما استودع المخبران الكتب والسير تحلى بسوط
فطه بنشر الجواهر متى ما فاضت اقلام فضلاء المسلمين بالمبرد والجوائز
اذا اخذا جلاء الكلام امكنة قدر بهم على الترتيب والانتظام فهو مستودعهم الاعظم و
صاحب ديوانهم ومشيرهم الافخم وواسطة سلك شانهم وهم افضله من
غرارة العلم والادب وجزالة الشان المهذب ما يتعجب كل العجب
ويتمنى ان يكتب بماء الذهب وهذا امر اشتهر ومعرفة لا تستنكر

نقوا بحديثي في رفيع شانه فاتى به من كل صدق احدث
الا وهو المولى الاعظم والاوحد المكرم صدر القروم وبدر نجوم الروم على الهم ولي
القول والكرم يعسوب الافاضل موهوب الفواضل حجة الاسلام
محجة الاستلام سيف الله الحاسم اصدق قولا من المرهفات الصوارم
الامجد ابن الامجد اخو الجلدة والنجدة ابو الاسعد اسمعيل عاصم
المتميز المتواسم حسب العاده بجلبي زاده آلذي توشح ببدانة صدره
الشريعة الغراء بدار السلطنة العلية قسطنطينية النجوا بعد ما استاذ
بحذقه القضا واعلا اعلام الاحكام بعطية العطية على من شرفي الخزينة
والسلام نظم وكل قباء خيط من نسج تسعة وعشرين حرفا من قباء
قاصر لازال لواسناده مرفوعا وقدر عداه موضوعا وما
الفكاد وية اوعية باقية في اوعية الافواه حتى لا يقال
في الارض الله الله

لا اله الا الله الله لا نعبد ولا نستعين الا اياه اسئله العون على اتباع
البر آمه وانشاء البداعه ونعوذ به من عقد الحصر وصدور الهذر عن لسان

التعبير والتأدية عما في الضمير انه هو المستعاذ حما يوسوس في الصدور
وبه المعاذ من سفساف الامور نظم بالله كرر ايها المطرب تذكار قوم
ذكرهم عجب ما زرزم الحاوي بذكراهم في الشرق فالارقص المغرب
فاقول اقتداء بالمسئول ان هذا المسطور والنشور المنظوم في سموط السطور
تفسير القران العظيم وترجمة ما نطق به الذكر الحكيم المنجم نزوله من بيت
العزة على سيد الورى وسند الاعزة غياث التفوس يوم الاسف
راكب البراق وصاحب الزفرات اول الكل آخر الرسل نبي الله الخاتم
ورسوله المبعوث الى كافة الامم الامين المامون خازن العلم الحزون
حارث الانسين على المكارم جد الحسن والحسين محمد ابو القاسم
دع ما ادعته النصارى نبيهم واحكم بما شئت مدحا واحكم
وانسب الى ذاته ما شئت من شرف وانسب الى قدره ما شئت من عظم
فان فضل رسول الله ليس له حد فيعرب عنه ناطق بفم
صلى الله تعالى عليه وعلى من انس الانتماء اليه والمسطور المذكور في سوالف
السطور تفسير الامام شهير منير كشمس وسط النهار لجبر الامة وامام
الائمة المتفقه في الدين ترجمان القران باجماع المفسرين داخل

مدينة العلم من بابها وناهل الجواهر الثمينة في عبابها ذو الباع
المتسع في الاطلاع على اسرار الحد والمطلع التحرير الكلم تقرير المتشابه
وتفسير المحكم مصراع فيه الفضائل جمع وهو منفرد وذا هو الحبر المشهور
والبحر المسجور الموفق لهذا السعي المشكور عند الله والناس احد العبادلة
له ابن عباس خيم الله مرقدهما بديمة رحمته الوريع ما طاف الطائف
بالبيت واحتف البقيع بانوار الربيع وهذا العقد الفريد والدر
النضيد المتحق اختصاصا بالشرف المزيد فلا كتاب فيه بلاغ مهدى
للمتقين الذين يؤمنون بالغيب واقدم فنه في التدوين واعظم
شانا من زبر المتقدمين والمتاخرين ومجمعا للبحرين يخرج منهما
اللؤلؤ والمرجان وملتمعا للبدرين يستضيء بهما الانس والجان اعني بشاة
رسخة الكمل وتلقاه بالقبول مهزة الفضل واجتنى بايشتهيه المشتهون
من يوانع الظهور والبطون والله انه وجيز قليل ولا عز اذ هو اكمل
وادل فالامر فيه كما قيل الكلام ما قل ودل نظم ففي كل حرف منه كل حقيقة
به كل علم فيه كل مسائل وبالجملة ان كل ما اشتف من عين التفسير هو
اشاره هذا الاثر الانير وما في مطاوي التضاعيف السائرة من زواهر الجواهر

الفاخره يسند الى هذا البحر الطامي ويشهد بنسبته اليه كل ذي فضل سامي

مطلع فيالله من كتاب بل من شبه وايم الله ان هذا الكتاب الحري بان يكتب

بماء الذهب للعبقري لهو نور واستحقا بحارة لن تبور ولا يسوغ كونه غير موجود

لمن للعلم وذوبه ودود فلما تحقق ان الامر المحرر ليس الا كما تحرر وتقرر

مال الى استحسانها وتوجه الى استكتابه واستكماله من فاق العصر قدره بالعصر

كتوقيع البسملة فوق سورة العصر وسمامة السماك مجده المؤثل قبل

ان يتم الهلال مهده للكمل وخط في ناصية استعداده جليا قبل ما كان

في قماط الرضاع صبيا نظم واسعد الناس من لاقى بلا تعب مبدا

السعادة في مبدا تشبيبه وهو الذي بلغت ابات ثنائه حد الاعجاز

وخفقت رايات جوده ونجابه على اعلام العوالي والحجاز وسمع ماله

من مدايح المنابح ومنايح المدايح فركعت الانامل على الصحايف

وسجدت الاقلام على الصفايح وانصتت له السامع فيما نطق وتكلم

انصات نشوان لرنة الوتر نظم من لم يفتن سمعه من كل ملبقة تملى فصاحة

لحق السمع لم يقم اعطاه الله صفوة الطبع وصفا الجوهر وكانه قال

انا اعطيناك الكوثر ومن به على الانام وجعلناه الخصم على فتنة الكلام

الذين حكموا الزمنهم بفضائل الفواضل وحكموا المكنتهم عن اماثل الافاضل

فحل الخلل في نظام العصر الاول وشلت يمناه فيالليتني كنت

تلك امة قد خلت نظم تبدلت الاطوار وانحل عقدها وزال عن اوداج

الزمان نظام وكان سيرا العلم صرحا ممردا يناغي العباب السبيع وهي عظام

متينا وفخما كريما واهله اعزة اهل العالمين فقام يلوح كنار الهدى

من بروجه كبرق بدا بين السحاب يشام فجرت عليه الاماسات ذيولها

فخرت عروش منه ثم وخام لا اقسم برب البيت والحطيم وهذا القسم

لو تعلمون عظيم لقد تفرد سيدنا المشار اليه بجم من مفاخر المآثر وجمع

ما تحير المفاخر ابت ان تمس سمع السامع ونبت ان تقع في صماخ الناصع

اصبح تمليه حلل السعادة وجمله من الذين لهم الحسنى وزيادة مطلع

مغنم شائه من واحد صمد فهو الوحيد الاكمل والوحيد المكمل في هذا العصر

الاقسم الذي لا يجاب فيه نداء المهيم وغلب الياس على الرجا والبخل على

السخاء وضاق الارجا وحرم الاسعاد وعدم الانتفاع بالانفاس وآل الملك

الى ما آل وصار الامر كما قال من قال خلت الزمان فلا كريم يرتجى منه النوال ولا بليغ

يعشق وذلك المشار اليه الذي يقبل الجوائز نهض فضله بين يديه وبسط

لديه ايدى القدر موائد فوائد فى الاصل والبكر فيها من نفايس الفنون
ما تشتهيه الانفس وتلتذ العيون وتخشع لسطوة تلبيه الرؤاسى والنجاد و
تخضع لسلوة هيبته زرى السبع الشداد هو المولى الاعظم والاعلى الاعلم الموفق
لاعلاء الحق وابداء المتحقق الى المستحق حجة الله القويمة ومجرى شرعه على
المحجة المستقيمة وسيف الملك يحسم عروق المنتة ولا يثنيه الفضول
عفيف السيرة نظيف السريرة محذوم الاكارم معلوم المكارم
جلبى زاده افندى الموسوم المتخلص باسمعيل عاصم الذى تهنى نيابته السنية
دار السلطنة العلية قسطنطنية واصدف العصمة شرف انتسابه واستشرف
العفة باستصحابه وافتخر النقوى بخدمته التنوير فى زجاجة
مشكاة قلبه المنير وتباهى الورع بتقرب صوبه الارفع لا يدرك
الواصف المطرى خصايصه وان نك سابقا فى كل ما وصفا
فاشار الى من يصلح فيه للاستخدام والاستكتاب ويهتم برسوم الخط
حق الاهتمام فى استعمال ذلك الكتاب فاغتنم المشار اليه بالايتمار
بمثل هذا الامر الجسيم واقتدم فيما سار على خط مستقيم فانه تاكد
مما يرام من براعة المطلع الى حسن المقام ولعمرى ان هذا الكتاب

لذو شان عظيم لا يناله الا من فاز بفضل من الله العزيز العليم ولا
تسع جلبته الامكان اداء وصفه باتى وجه كان مصراع من مغرب جلة
مما تجمله فوجب الاكتفاء واظهار الله كابهذا القول المختصر
هو مالا عين رات ولا اذن سمعت ولا خطر على قلب بشر ثم تحول
وهذا القريض ابرزته من قوة التسويد الى فعل التبييض وان لم
اكن من اهل هذا الباع العريض اظهارا للاهتزاز بمزيد الاختصاص
وافتخارا بالامتياز من بين جنيده الخواص وذلك بجمود قراح الخاطر
وخمود الفكر الفاتر وان وقع موقع الاعتبار والا فالامر منتفى
عن الاعتذار نظم لازال فى نعم تسير لسعودها بام السماكين حيث
لم يطر نسر وانا العبد الآمل من الهموم الى ربه الحى القيوم السيد فاتح
كان الله له فى الاول والاخر ابرزه بالمدينة المذكورة قسطنطنية بمدرسته
بها بمدرسته روم محمد پاشا وذلك سنة سبع وستين بعد مائة
والف من هجرة من به ختم النبيين صلى الله عليه وسلم

فى المبتدا والمختتم

م م م

سامی مقام سپهر احتشام داور خاور زمین حیدر کیوان تمکین رستم سهم اردوانزور
تهمتن تن زجاه مان فرامرز خاور قارن قرین فریبرز کرز گرگین گیلن سنم
سلم واراد ارات نوذر طوز ایرج مداراة ریهنده دهیم وکاه برازنده
مسکای عزوجاه بانی مبانی جهانبانی وارث تاج وتخت گیانی مظهر
مکرمت ومظهر مکارم بل طهماسب نسب شاه عباس وفقه الله سبحانه
لما یحب ویرضی واقام علی طاعته نفلا وفرضا صوب باصوب مبرهنه بدایای
تحایای مرکبة النسمات وهبت اوبر نسیمات هبوبات سحاب
که هر لفظ معجزی کاشف سر کلیم وهر عبارت براعت اثری
نمیم نهم یوم مبعوثه سلام کلا ممنونه نمونه اولوب صورت کتابی که
حائز اتم اعجاز وکفایت وفراید بس فرطیسه مفسر ایات هدایت
یعقون فهانجیه وسلما وحوای معنای جامعت طرز وفر شرف مصنوعه حروفه
مصداق فرموده حسنت مستقر او مقاما اولوکمال خلوص دل ابدا اتحاف
وابدا وهراسم عهد وشیق وجه جدیر وحقیق اولزم اظهار وابدا اولسوت خاطر
ملکوت مناظر اولیه که افلیدس فکر افلیدس کشا اولوکشایده اشکال اسکال
اشکال اولزم بسالها نرسد اقتاب روشندل هدا نرفیقه که اینه زار جوزین
وارد وکالصبوح بین الغنان واضح وعیان اولوکه خزانه عیوب واقدار وقسمت خانه
وکل شرعنده بمقدار حضرت اجابه هر انسانه نصاب ارزاق وصرائب توزیع
وتقسیم وطرز وسن اطوار واشئونه مقدور ترتیب ترتیبت کونا کون تمشیق
وترسیم اولندقده هم ذات بکمتیار مرحلقت ماخره ورتبت بخلق مابشنا
وبختار ایله تشریف واعزاز والطاف جلیه ارزیه اولممتاز وسرفراز ابدو
معکف فراغ وعزلته انزوا وانقطاع ولیعم دائم طاعت وعبادت اولمتبتل
واقتناع اتمیدیکی ناگاه بیمار خارستان غدر وفا عنجه انوجیر بسر شکفته ورزیاض
زمانه ان لاارض سه بورنهام ریاض نوبهار جاویدی شکفته اولوب مسند شید

سلطنت کبری که محض موهبت خداوند مرغیر طلب توفیق و عنایت رب ایله
مقدر و مقرر و بوصف طالع سعد مطالع عنایه جهت ابتلا در خروج و سیر
عرش مصیر اعتلا به عروج ایله مهد اولمق میسر اولدی عزت و سلطنت
اولست که اسه ولهد الحمد علی هذه النعمة الجلیلة التی لا یحصی عددها و لا ینقضی
مددها و لا یبلی جدیدها و لا ینبو حدیدها خصوص مسند ایله درخواست و مسالت
اولنور که هر حالده توفیق فیاض متعال رفیق و فیق و مؤید و قی لغیر طلب
قیض لسه له ملکا یسدده فی امره مدلول مقبولی اوزره راهبر هدایت
بدرقه طریق اولمه مرز بوم خطه رومده اولان عامه مشایخ و علما و کافه متعبده
و رعایا اطباق و اجماع و قلب العباد بین اصبعین من اصابع الرحمن
یقلبها کیف یشاء اقتضاسی اوزره متفق اللفظ و الفحوی بومعنی اوزره اتفاق
و ازعان ایتکین بار گران امانت عظمایه تحمل و خدمت حرمین شریفین
تقبل ایله استسعاد و تجمل اولنوب بارانه عطا البیعه ایله کلزار حال
عسکر ظفر مآل شاداب و خندان و همتیاری شمول انعام ایله ویرانی
خواطر خواص و عوام آبل و اباد اولدی الحمد لله حمدا دائما ابدا آنانی
عالم بوته احدا لاجرم فاحکم بین الناس بالحق کلام مقصد قرار و زمره نقض و ابرام
احکامه مبادرت و لا تتبع الهوی فحواسی اوزره شواغل سنایی و ملاهی دنیی
ترک و مفارقت ایدوب زمام ابا و لعدا و فرقه ناکثه و الحاد بولمامر
صلح و صلاح که نمودار امنه اریده الا الاصلاح در الی یوم القرار راسخ و استوار لمعه
عزیمت و تصمیم و شرط فرط مهادنه و عدم مداهنه بسط و تقدیم اولمندی
نصب امامنده سر و حکمت و رفع لوای سلطنته غایت بعیت بولدرکه
سلاطین نامدارک مطمح انظار و اعتبار لری متسبق شئون عبادی و منتظم
امور بلاد اولوب صورت صلح و صلاح نامرادات امریده اصلا جا بولمسه
مبهاد و فق معهود اوزره مرعی و مشهود اولمغله رعایا و رعاع الناس
بسته راحت و استیناسه مستریح و ارمیده و هر زمان همین امر و امان

امان بارانه بهاری فضل باری ایله نابت و دمیده اولمه ائمه المکاره کلها
لو صلت رجعت بجملتها الی الشیئین تعظیم امرانه جل جلاله و السعی فی
اصلاح ذات البین بناء علی ذلک مصالح جلوده و مساعده بذل مقدور
و سد ثغور ایدن مراطا بدایه تنبیه و انذار اولنمشدرکه رعایت
حرم و احتیاط و توثیق عروه اتحاد و ارتباطده اقصی الغایه کوشش نهایه
ایدوب طریقه مسلوکه اسلافه تماشی و اتمام و احکام مراثر صدق سرایره
سعی و اهتمام ایده لر جناب کرم انتابه زیاده وجهی هرآینه حقیق و شایان
اولمغله بوده که مقام مسالمه سلامت انجامده پای رجا و پیام سلم و استسلام
و اصل اقطار و اجا اولوب نصب مکیب سلک سنا فصاحت و حرمین
سلاح بحر بلاغت اولان طوطه رخلت اخباریه دائما احکام مودت دیریه
تجدید و شرایط صلح و مواد غنی رعایت لبچه سرحدلرینن اولمه طرفدارانه
حرم ایبه سپارش و تاکید اولنه تاکه طرفینده سودا کرلره و اتباعه سبیل مشارکت
قال و قیل امتداد و افواه باشدن اخبار سلامت ابنا هر تشنه ایدوب
ذهاب و ایابده امنه طریق و جاده صواب حاصل و مراعی مساعی رعایا مجعله
غنا و حوی فحواسی اوزره حشم و دابل و نشین امصار عدالت و اعتدال ایله
اخضرار و اخضلال و اصل اولمه بولدرزیاده جهانیان کلامه مدقطاب اطناب و ایبوب
کلمه ذیول یافته عهد شین مارانه اخلاص و تکلیف ایله بهر سبز و طری و یبوب صباحات
و دولایله مظهر مداوت و تری اولمق التماس صداقت آشامس اولمه اختیار اختصار و مقام
حسن الختامه اعتصار اولندی بموجبات صلاح بینه طلاح اندیشه کری سلم سبیله صعود
و اعتلا کاخ رفعت و سعود ایدوب کاس دماق طغیان اهل وفاق زلال بقا عهد و امانه
الآن متلان اولدوغی کبی مرز بعده طعم مالحیوه صلح عمم البرکات یه طاح و بهر بر و دوام ایله جاری
فتن اخر الزمانده حرز حریز اولمقله مانعات البقیع و السنک منسک اولنه همیشه
تاکه بود سبز ماه و مهش چرخ همراه تاکه زمین را نبود قرار و سکون هلال صبح له
از مشرق شرف بدمید بود بفضل خدا تا بخیر روز افزون

سپاس بی‌قیاس جناب مالک مقتدری را که بحقیقت و استحقاق بی‌الایش
حضرت مسیح خلیفه خلیفتند را که فرمانروایان طوایف عباد او اند خواهین عادل
و داوک سلطنت ملک مبادلری اقتضای تفرد و استبداد ایام را که
عرفت لسه بجمعه الضدین کلام بهرب و برز او زهد ما بینهما نه اتحاد و امتزاج
وصیف و شتاء قلوب شتی لریبه خالف بین قلوبکم دار و بی ایکه علت
مرابع و مروج بمن ابرش و ان قلری سبب معموری کیهان و حسن
ائتلاف و اتفاقلری باعث اساس مهابه و کیهان اولشدر و صلات
و اصلات ۵ ضمان دار عالم سپه ماسپید شعاعت کن روز بیم و امید
سپاهه ۵ خال عباسیان ۵ سپیده بر چشم شاهیان ۵ رسول محمود مخمود الاثر
و مسند آی مقدم منجر حضر تبریک مرقد فرقد آثار لریه نثار او سوزنه سپاه گاه
صف نعال الغر زمانر تو بید جاوید و اشوقاه الی اخوانی ایله تشریط و سبر
و بدنا بید ایله طوار دعوت عامه و هدایت خاصه جامه لی بن النفضلین بسط
و نشر امیدی و آل سپاه گانه که کتاب لسه و عترتی وصیت بر عبرتر
او زره غار دم بار پسپیده هر بری کتاب مبین ایله ثانی اثنین و اصحابی
سفاه گانه که اصحابی کالنجوم صحت استفصی یا او زره حسن جاد و مجتهدی
فاطمه امت جامه فرض عین او لشدر صلی الله تعالی علیه و علی آله الاخیار
و صحبه الابرار خصوصا علی الصهرین الاطهرین و المختنین الازهرین و علی بقیه العشره
المبشره الذین لم تزل الویه مناقبهم منشره بعد حمد خدا و مدح رسول
مستطاب امر مشروع و معقوله واضح عیان و مستغنی عن البیاندر که انتظام
اشتات لمبات عالم و رتق فتق امور بی ۵ م مظاهر الذین جاهدوا
و مصادیق و الموفون بعهدهم اذا عاهدوا اولهر سلاطین و ملوک بدایت سلوک
حسن مرافاة و مواخاتلریه و الیه و موقوف و آرزو اصابت ارالری ایله
و دایع بدایع خالق برایا اولهر طبقه زیر حمایه و رعایه دن هموایه صنوف مشاق
و صروف مصروف اولر حکمه ربنا علی ذلک بنده مکانه کو برکانه امکان ۵

امکان ۵ جانشین مسند سامی سپاه گاه برانشان ۵ اردشیر بابکان ۵ نوشیروان
طهمورث جمشید بنجه پریچهر بهرام کور زور مند رویین تن نهاد مصاف
نبرد امور شاپور حوالاکتاف سام سوار مضمار دلیری کیومرثه گذار مسالک
گشور گیری قهرمان ۵ قهرمان کوس کوس همت فابوس بوس ۵
خلف صدق حوه بافت شاه عباس نه خداینده برسر ساکنان ملک
عجم مهرمش همیش یادتا بنده جانب صفاخاور ۵ رشحه خامه مشکبار مروارید بار
و رقمزده مژه زهر یاعث یاعبیر بیز اولهر مجمله تحریر سری سمر انبر اثر مصداق
انه هذا الاسحر بؤثر جواهر لفحینه امالی و امانی شد و رسعد ۵ معالی و معانی نمودار
سهل ممتنع و سحر حلال فذلکه تفاصیل مقتضای مقام و حال ۵ و کلمات معانیه
خلال مسطوره بحسن مبانی اللفظ ۵ بثلکما مستجمع فقرات جیاد جزلفرای
خطبای آباد ۵ سرجوشش خلاصه معانی سرچشمه آب زندگانی سکین سیار
سخنان سحبان ۵ و ائل حجت رسان ۵ جهابذه نقدمادا و اهل بصیرت فارس
انگلیون ۵ برنامه نقش ارژنگ نمونه رعبارات سلسبیل سلاسل تنک
معارض معارضه سنده تجنیسات ابوالفتح بستی کشانه سنتی و حروف
طومار رشا فشان بیضاء معاوضه سنده تناسب حکمیات ابوتمام ناکام او
نقاط خط دقیق رای سرایق رقبضه عنبر بن شامه و پیچیده طره رغبت ابن الیسد
و استحسانه برخوشنویسان نامه ۵ رحمت فاصد خوشبخت رشید رسید گل مراد
دل از روضه امید دمید ان جواب الکتاب حاکی از السلام کلام اولهر نامه
اول نامه خلعت فرانامه مقابله و حدا سنده تراب لطایف تحایف الطبقه
و بدایع روایع تسلیمات قابله که علامه اولهر داد و کار و نقاوه انصاف لباس
و اوائل اسحار اولهر کلمات محالصت عنوان الفاظ طبیعه روحانیان ۵ بر
وضعیت ربا و عوار نقصاندن عاری و مجمل و بهر خط براعت اثار رعاعه و نکرار و لغه
نمودار لایخلق عن کثرة الرد اولوب ۵ کلمات لواح ۵ للدهر سمعا مال حسنها
الی الاصغا مصنوعه رابقه مطابق اولهر الفاظ هر بار لوحه رشاد بقاه قبوله

سرعت وصوله بضوع نبت وخلوص طویت صفای وکینه دل صدا تراشده
اویزان اولاد کلمات بدایع سمائی شمول واحاطت اقسام بلاغت جهنده
سبینه معلقه به تاج اولاد ﷺ انه المدایح لا تهدی لساقیها الا والفاظها اصفی من
الذهب بیک بیک بلی سیکیای باد وحمامه نامه بر باد داد فیض امداد ایله
ارسال وایلاغ ومقدمات نتایج وفاق ووفاق که نتایج مقدمات حسن عهد وبستقدر
اکمال واسباغ اولوب خاطر مند مناظر بریه که فکر پایان بین بسیار دانی
خبر عبر فرار داستان پستانی کعب آسا شناسا اولوب نیرنگات طبع
فسونسازی غرایب پردازنات لعد یونی زبونیدر نهانخانه ضمیر بکلید حسن تقریر
ایدوکن وپیام خلعت پیرایه بود جهله ابراز واشاعه اولنور که طرمانه پرتاراده
تموج وانتشارت اولنه بغراورنه میانه جهستان فلک شاهده تجدد وسائل رسائل
ومکاتبات استحکام اواصر صداقته باعث تقوی وکلزار هاشم خلقته سبب
نضارت وترقی اولوب اسلاف سلاطین عثمانیه حضرت مراقدهم بالانوار
الرحمانیه غزوه کفار وخوارج مسابقه تشمیر سباق ایدوب سرار ان عرصه آبرودار
اقدام سعی بیشمار اوزره قیام ودار الحرب مشرکین بدنهاده تیروی بازوی
جهد وجهاد ایله نصب اخیمه وخیام ایتدکلرنده اجداد نبالت شکرده اول
عصر واباذه مسندنشین اریکه شاهی واورنک ایران زمینده آمرونهای
اولدقلرنده بیکوکار صداقت ظهور ارواح اهل قبوردن استمداد واستعانه
خصوصا عترت طاهره نک روحانیت باطنه وظاهره لرندن استشفاع
واستغاثه ایلمک واب ممدوح ورسم مقاصد ومسئولری اولمغله جمیله جمیله سلطنته
سرواز اده اولمق براده مرسلات عظام ارحم له شبابه بعیم الغفرانه دوحی سنین
سالفه جمع کثاره رجال ودیار کفره بدنبا بهشتدر رجال ایدوب مضایق حروبه
اقتحام وسترة مملکتیزی تخریب وغارتنه اتحام ایله کلری اخبار صحت آثاری
لوشکدار نواب صداقتشعار اولدقجه جناب نباهت انتساب شهامت کسب بکمخر
رواج همت شایانه ایله ارتداد ولعدلو بکجانب ترادیکمز اثربه تهتدر واقعه ایدوب
لا یعبا بکم ربی لولا دعاؤکم فحواسی اوزره جنود غیبیه دعایه لشکر نصرت اعتضاد

ایدوکن اثرانم وبونیت خبر امنیت ایچون خاک پاک خطه خراب نه کرمنده
اضواء روح ورجحاندر توجه واعزام اولندیغی افاده ولبصال ورعایت تهادی
وتحاب واهدا تفاریق بحساب ایله تهادوا فان الهدیة تذهب وحر
الصدر حدیث عالیقدریه تاسی واستمال دلنشین خاکه اول مشرفه عهد همایون
براعت تبیانک ورود وانیاندن تفاسیر بریت وصغار بالبریه استدلال اولنوب
وشرایط موجبه شیئه که لازمه انشراح بیضه ﷺ بان محبت اولیس
در اول کرده لشت بجهم وبکبونه بدان الشعار بوجانه نه انم وجوه اورنه استمالک
اولنوب کوکب دری ودولو ﷺ ومحبت حاق وسط سماخفیقه شارق
ولامع واتحاف واهدا اولنه تلطف هدایا مزاهدی الیه شی کالتقبل
حدیث مرسلی اوزره محرر حسن قبوله واقع اولدی ضمیر نیه تدبیر لرنه وبسیده
وستیز اولمیه که اقتضا فضا فاعل مختار وتقلبات ﷺ وار اطوار روزگار نه
جهت نشان الهی ومظهر ارنا الاشیاء کما هی اولوب ذات سلطنت سماتمزمانک
رفیع ودیهیم واورنک تکین گزیده اقالیم اولدقده نزهه عجزه عباد پیشنهاد
ومنظر حال باد نصب العین قولو ﷺ اولوب سرحد ممالک محروسه نکوانیکره
مناسح ومضارب اولمق سرحدنشینان فرمانبذیره ارسال امرنه بذیر وتاکید وتحذیر
اولنمشدر که منهج مسالمه دن انکاب ومغایر صلح استوار بروضع ناهنجار
ارتکاب اینمیوب هموار صحایف مجاری احواله اهتمام حسن فعال منقوش وبناد
مکائده بدانه بشان زخمه بیم رستخیز نشان ﷺ کالعهن المنفوش اولمه وانما بطور
بعلم غائله الاعین وما تخفی الصدور دیو بدحال وسلطنه مالک الممالک لا یعزب
عنه مثقال حبة فی الارض ولا فی السماء ولا اصغر من ذلک ولا اکبر صدق مقالدرکه
نقله بارامانت کبری دن فضولی مافی البال وتحمل اثقال سلطنت عظمی دن قضای
امال زمان عدالت ضمانه مزه ودایع جناب خلاق اسبوعه ومتبوع وافیده طلعه
واهل نفاق کرشمه فرمهت الریح اولوب اوزره خبر نجاح اثر ایله طاس سرنگون
جرخ بیکون پرطنین ودعوای صداقت بدرنه خوستان صافر طوبت مصداق
وما هو علی الغیب بضنین اولمقدر زیرا عهد قدیم بیشدر وبادن الی هذا الان انتظام

شئون ملوکانه خسروانه مقدر رحل محکمه حسن ارتباط و ائتلاف ایله
اقصا قلریه منبسط و کلزار راحت و امانه عالمیان پرتو حسن مدارا و ترک مماراتدن
ایله محظوظ اولوب غرض خلاف تباین و اختلاف ایله امر رعایا ضعاف
مختل و اناملر تدابیر اصابت ظهور لرین ایله عقده بیچاره عویصات امور منحل اولوب
کلشن دلاجرم اول سرور سریر یه وحی شایسته و حری بولدرکه سد ابواب محمدده
سعی نامحدود ایدوب و کلا بهمالهٔ تنبیه و کوشمال اولنه که باعث کرکه فتوت گر
آن نوشود اندرهمه وقت مدح خوان تو شود باد شمع خویش اگر فانوس گیرد
شب سیه کم بار مهربان تو نشود مضمون محبت پیوندی ایله کاربند اولوب
طرفینده رسم ناهنجار یگانگی و اختلاف ارتفاع و اتباسبیل و مختاران
شیوع یگانگی و ائتلاف ایله ارتفاع بولوب انشارات نشر عدل و داد ایله
مباسم تعمور اسلامیه خندان و مراعات دقایق دقایق و توانی ایله عدم تهاون و توانی
ایله مراسم صدق و دلهٔ صد چندان اولهٔ و اذا تلاءمت الامور فعندها
یرجی الصلاح و تحسن الاحوال رسانندهٔ رسالهٔ رسالت اغا رضا زید قدره
و شرح صدره تقبیل اعتاب کرمه جنابکره باریافته و ماخوذ و رقمزده خامهٔ عنبر شمامهٔ
اولیه نامه نظر کرده التفات همایون اولوب اول فاصد صدق سلوک
و مبتغی رسالت و الوک سفر سعادتی کما هو حقه تلاوت و تادیهٔ پیام محبت
انجامده اظهار لسن طلاوتدن صکره خلعت حسن اجازت ایله کرامت و مختص و جوانب
رخصت مراجعت ایله مجاز و مرخص قلندی لایق دعوای محبت و بساطنده
دوستی و فتوت بود که بعد الیوم مراسم حبت بستوارث تجدید و خلوص قدیم
غیر محدث اناقا تمهید اولنوب اول خطط و ضواحیده حدوث و وقوع
و اول اصقاع و نواحی ده استفاضه و شیوع بولهٔ ساکنات اطوار لازمهٔ الاظهار
حکمت اموز فارابی و کندی و غلط کیر خوانی و همندی اولهٔ قهرهٔ منشیانه و کبار
فن بدیع و بیانک خانهٔ رهنت رفتار درست کفتار و کلک عنبر اثارلرینک صحیح
اخبار لری ایله اعلا و اعلال و جناب همایونه مخالصت مومعزه ایصاد و ارسال اولنه که

اولنه که تکرر تحی و دوام استحکام ود و ما محمودده هی و محبت قدیمه قویمه یه سبب ازدیاد
و تضاعف بولمق زیاده زمام اقامین کلام همت مقتضای مقام ایله جاب بسط آمال
امانه اولنیوب کثرت تشدق و تصلف فاعلی اذا زاد انسان الف زال التکلف دن
موجب تکلف و تعنی ه اولجه فمسک فرالاطال املال فحواسی اوزره و مادام
مراسم المتکلفین نظم مبینه اقتفا و بکران صداقت طوع الجناب و قصر مقصور قلت
رحب الجناب اولمق امیدی ایله اکتفا اولندی محرره تاکه لمعتقده ارهر نور الرشاد
هفتخوانه سبع شدادی یکسوده فتح و تسخیر و درفش کاویانی اشعاف علمای شیهبات
کاناتی اضاءت و تنویر ایده جعد بریخ اختلال زمان شانه تدبیر صوابدن ایله
مشیط و انتشار امر و امان ایله اباتاسبیل و سود اکران منهج و شیط اولمقدن
مادار الافلاک انعکاک بولمیه ه تا از برای نظم مصالح دین جهان

کس را درون پرده نفتد بر نشست بار هر لحظه اشتی که نظام
جهان ازوست باد چون فصل حق ابد الدهر پایدار

حمد بی عدیه و شکر مستحب المزید اول قیوم بی زوال و مهیمن کبیر المتعال جهانی که
عنایت بی مثل و عوضی بنجه گدای بیسر و پای بی تشریف تعزز من شاء به ملک
اورنگ و تاج و سطوت بی عنف و غضنفر پنجه شاه کبتی پای بی اسبب
ذل من شاء به وجهه و جهه به محتاج ابدا و مستوده علی سلیم اولا و اخرا شرائف
الطاف صلوة و تسلیم صاحب معجزة انشق القمر صاحب نظر ما زاغ البصر
پیغمبر نوت زن شریعت پاک چار بالش نه ولایت خاک قدم فاندر جدیث
قامت او کاستقم شرح استقامت او حضرتیه که السلطان ظل الله فی الارض
فحسن اکرمه اکرمه لسه حدیث دلخواهی او زمه اطاعت سلطنه اسلام خصوصا خادم
حرمین واجب الاحترام عامه انام و کافه خواص و عوامه حق و ترغیب و حاجه
ست و جماعتدر بشنود و اعراض ازین اهل بدعت و اغراض و من اهانه ایاه لسه
و عبد جاکاهی به ترهیب و ترغیب پیوسته مشمول صلی الله تعالی علیه و سلم
و شرف و عظم و علی اله و اصحابه و ذراریه و احزابه خیر المهاجرین و الانصار
المنتشرین فی البلاد و الامصار الی انها الدهور و الاعصار ما شرف آل
و لمع آل و آل الامر الی مآل پس ز حمد حق و درود رسول بود انها گفته
مقبول که رفیع مقدار منیع اقتدار نیر کی رسان مهر مهراب بیدار بخش
سپهر سپهر حرسها الله زان پاستان زال زر تدبیر امور کاوس و طوس و نوذر
کشنده کمان رستم شکننده برز پرزی و نیروی نیرم از جانب صلابت
ساسان سان کشنده نهاب مهابت سام سامان خسرو شبر افکن
آرش کسری صفت بزم و اراب دل بهمن رستم توان کوش پیچ ماهر
پیرا و راحت بخش روان نوشروان و بهقباد سام بال صرصر صولت سام
سوار نادر دگاه شهامت زیب افزای قصور قیاصره جبره بند کسور اکاسره
بهجت ارای تخت و تاج عجم روشنایی ده ممالک جم سالکان طریق راه رسم و دله

راقم نسخه فتوت وداد یعنی همام عم فخر اهم شاه عباس کرت الخام
جعله الله سبحانه علی مفارق اهل المشارق تاجا و انجم مفاخره علته ابحر
افتاجا و اغاده علی ساحل سنن سید المکونین بحرة الصدفین و الکفلین
و العینین و الحسنین یشوی و لو یمرنه ~ ان النفوس لاجناد مجندة بالاذن
من ربها بحری و تختلف فما تناکر منها فهو مختلف و ما تعارف منها
فهو مؤتلف مجرای الفت عنوانیدن بارز و نمایان اولی عرائضه نجیات
تحیات بلی اعراض و قرائضه تسبیحات سبحات عدیمة الانقراض انواع
ترحیب و اکرام ایه ره اورد و نامی نزاهت انجام فتشوب ضمیر منور لریبه که
منظره جالدان فضاء فسیح الارجاء عالم استقبالیه ناظر و منظار دهین نابدار زنه
تصور معقولات ثانیه تصدیق اعیان ثابته بکی حاضر در ~ نظر پاک تو در نخم علم
می بیند انچه اسکندر و جم دیده در ایینه وجام کو با خرد خرده بین علم نور بر نه
قصر امروز بر روزن انور دعوة ظرفه خود در که جانب زبرندن و فایو و کوان سابقه
نمرانه یعنی شاهراه ما تصیدان مرور و عبور ایدن تعاجیب امور دهور رای
العین بارز و عیان اولور و ظرف زبرندن نکهبان نظری نظری اجتماع
داطوار آتیه بلی اسعان یعنی ممر غابر و استقبال دن کذران و غابر یعنی لواحق حوادث
و کوارثی درک و اذعان ایدر امردی بال ماضر المال بوده جمله بدا و بار و بود
متال بو سئوال اوزره الهام و اسدا اولنور که اقتضای شئونات لباس
و استدعا نائض تمک الاهام مذاولها بین الناس الیه برقاح سنه دن بر و خطه اوم
و بوبان زمین سرعت تبدل سلاطین ایله پرشان و درهم و باعث عدم
راحت اولان انکسار و جراحت مختاج چیره و مرهم اولوب براد مهرم سلطان
عثمان غازی علیه الرحمة و الغفران تاثیر اسم عثمان ایله جریح الجثمان اولوب
بل اجیا عندربهم زمره سنه سالار و شهد شهاکو مدن حصه دار اولدقده عم بزرکوار
کرامت شعار یک کبر سنه حرمت و عم المرصنوع ایه حدیث مبهر اوزره حق
عمومی رعایت اولنوب رحم ملک عقیم و سر رشته قرابت سلطنت سنه
و صریم ایکی ابتار و تقدیم و ما بینهم الفعاد بولنان سلسلة لحمه و دولة وجه احسن اوزره

اوزره منظوم اولمشدر کما یکن لا تبدیل لخلق الله بفصل بلی اشتباهی اوزره عزلت
و انفراده تمرن و اعتیاد ایله لا یکدر علیهم ولا یقتدی بهم زمره سنه داخل و جدیده
من قبلیات الرحمن نعیم پهانه و اصل اولوب مالدات اشغال سلطنت بی شائبه
عدم تعاطی و مباشرت ایله عویصات امر خلافتده خطل و خبط و برحسب کل عمل
علی شاکلته تفاصیل و جمل امور حوالی کما ینبغی عدم ضبط و ربط مستلزم زیادتی
اختلال و عقده و شبقه مهمات و علامه مستدعی سستی و اخلال اولمغله اولغیر
السلطان لغیر الزمان نجوای اوزره بغاث الطیور اشرار و بغاته سبب اشتهار
و علم طلمات اثره باعث فشو و اشتهار اولمشکن ناکاه ضوء غیبت بی علت که
انتظار الفرج عبادة منظره سنه ۵ نابان و بیک نیک بی بشری سبحل اسمه
بعد عسر یسرا و ابیضه شتابان اولوب وراء استار اسراره اعده و ادخار الیوم ۵
عنایت عالم فروز لمع و بروز ابدی ~ اخر مرده ملک ده و اکه روزکار اقبال را
بوعده وفا کرد روزکار هر شادی که فسنه زمانوت کرده بود ابرابیک بضعة قضا
کره روزکار اجده جزیل الماثرمدن کابرا عن کابر امور وث و مانور اولمغله اورنک
تصنعت ظهور اتفاق کلمه انام و اجماع امت مقصرت انجم ایله بم ذات فایض
الامانه شایسته وارثانی کورمیکله لکل زمان حوله ورجال افقدنر افتاب پرتو
پرتو صالوب حدت حرمین مکرمین که مزید مباهات و مفاخرة باعث و بیت المقدس کی
السنه خواص و عوام الاخص عهده حرم ثالثه در جناب خلافت انتسابه نفوذ فیض اولمغله
~ الحمد لله حمدا لا انقضاء له علی موعی آمالا ارجیها لاحرم فضل مفیض الکرم ایله
ذات باسداد ازلی استعداد م مصداق کریمه و ابتغاه الحکم و ارباب حسد و بغضا
اسیب صدمه قضا ایله ضعم و کم اولوب ~ بزرک کره خود را فلک نبیند خرد
عزیز خوانده و برا فلک ندارد خوار فحوای اوزره هر کرکه فریب اهل جهان فرماه ۵
قدر جرابه فوق المقاد مطیع و منقاد اولمغله مایزغ الشیطان اکثر مما یزغ القران فحوای
اوزره جواد مزاق مذیر اصابت پذیر ایله استصلاح علت بزج و مرج و نقود
مساعی جمیله بی راه مرضات الهیه ~ صرف و مرج اولوب برامره استعمال
حزم و احتیاط و نقض و ابرام اقتضیه و الحاده اختیار میانه تفریط و افراط اولندی

تشبیه پادشاه دل کردن بملک آنکس که کارنامه معنی کلام اوست
یعنی حوام معدلت پادشاه عهد سلزم صلاح خواص وعوام اوست
راس سنابر عهد پایه القاب زاهره شرف پیرایم ابد متوج ووجوه دوام
ودنا بیر اسم سامی سعادت پدیرم ابد ناضره مزوج اولوب کروه اهل ایمان
بعیم امان واطمینان ابد قرآن وبوظفه حکمت مشحونک مصدولی ایله رطب
اللسان اولشلر در ∞ ابد مدة بالسلطان متصلة عز وبقا رحمة منه ورضوانا
لولا الائمة لم تأمن السبل وکان اضعفنا نهب لاقوانا السود وقرابین
الناس والملوک لبعضهم اقارب لبعض فحواسی اوزره افطار سایر رسیده
اولمغله عظما سلاطینه اشکارا وپنهانی انفاس مسرات ونهانی اولمق واجب
مسلوک مسلوک وقانون حوافیق ومملوک اولمغله اوانه جلوس همایون
اقاصی رابع رتبه مکونه مستقبض ومنتشر وروی ارزد انوار فیندلک غیبفر حوا ایله
ضاحک ومستبشر اولدوغی خبر شادمانی اثری ضمن نامه اخلاص علامه درج
واخطار ده اول مطلق العنان قرنین وصفاپان جانبنه نوا صدوا بالکتب
وان شطت المزار حدیث صحت مداری اوزره اقامه واظهار اولندی
ودوابع حضرت یزدان اولغه عجزه ودربرجستان ابد آل الملوک اقران
ازار واذا اجتبیوب هرمز وهوشیار نشست عادله کردکار هرمز شنید وخشنود
وروزی نهصد ناده ایچون نارک گفت وشنود اولسلاطین صفت ایمنک
ترک نقار ونقار واستعمال اناة ووقار لریه والسنه وانتظام امور انام
اتقوا الله واصلحوا ذات بینکم ایت بابدا بتنه پیوسته اولمغین ابد اجداد مرزدن
موصوله الاسناد بالاسناد اولمغ احادیث عهود ووصایا رعایت وتحکمات
مصالح صلح وصلاح شیخ مساعی اهل سعادت اولنوب تعور اسلامیه بی ضابط اولان
مرابطلرک وحوش اطاعت بوشلرمک وانکشت تویخ ونهدید ایله سلسله تسخیر
ودنا کید تحریک اولنمشدر که هربری کاکان رسوخ صلح ابد بیمانه جازم ومقام اعتماد
زانوی ادب واستکانت اوزره جاثم اولوب دلبر شقاق وستیزه ای الکلیه سد
وعدسه خاطره سنان اولوب جق خار خار امور بی سامانی برامر اعتبار واعتماد اولمن

منع وصد ایده لرداب بزرگوار لریه دخی خفیق وسزاوار بولدرکه مقتضای بیانله
وداد اوزره صلح قرار داد اولنوب شید وابنا قنده برد وجهله تشیر ساق انساق ایده لرکه
مرابعه ماده نفاقی به منافی برکردار نا استوار کنم قوتدن جبر فعل وقدرنده
جلوه کر ودوسردی اقتضای روزگار یله مزاج صلح پایدار سرعارضه ومغیر اولمیوب
جانبیندن ازاله وحشت وبین که بی شائبه ریب ومین رضای حضرت خالقه
موافقدر باعث نیل امان وامانی ومانع طوارق اشوب زمانی اولمغ ای آنکه کارخلق
کشتی مشغول خواهی که همیشه باشدت عز وصول برضفه روزگار رسم یکدار کاش
خدا وخلق باشد مقبول همواره اول هر بر همیشه شهنشاه پیشه کامرانی وبهربان غایه
بی غایه معاندین که جرت رسان روان جریع وهر لفظ بریز رشکین ساز فصل فصل بعد
هر بار نرصد وانتظار اولنور که کاه وبیکاه وفق خاطر خواه اوزره شاهبازهمت شاهانه لری
بند پرواز ورتاج مراسلاتی کلید قلم هندسی رقم ایله باز ایدوب ملایسه جواب
صواب اثر ایله کتاب الفت تالیف ودنیای حسنی ذوالفت بی کلفت ترصیص
وترصیف اولنه وبیر خرد صاحب بیر که کرکشای معاقد ضروب وحل وفتح مشکلات
معقولات توانی واوتلدر رسن اصهاب سیاست رسانی خشم وغاله محسطر صنعت
صورت خیالیه صدق طویق در ودیوار کاشانه خلقنده رسم ایتمکین طومار مقال
طویل الاذیال طرز لف وسفیر کلک دراز نفس همکام ابرار ملتمس قبول
ملالت انجامدن که منافی خیر خیر الکلام در منع وکف اولندی
ناغیانست مهر را تابش ناتهانست چرخ را اسرار
باد حصن حصین صلح وصلاح
ابد الدهر برجوام وقرار

جناب افضال مآب دعوای مصاحبت از فرط اخلاص و بی‌غرضی
و اختصاص مرفوع گردانیده و بنیاد انتفاع به عامل انتظام معمول میسازد
بدو جهت که اسباب منصوب شود مسالت نماید و انتفاع حال که بین الیه مکالمه و مخاطبه
امور بر وجه کمال انجام یابد و بجهت که اسباب مطلوب حال که بین همین و دیگر آنکه
مبارک دل بر اقبال قلوب عباد مقبل و مستولی است بدل نسبت بدان
و مضمرات اذهان مخاطب بتوام بدل بجهت که بر اعلام عالم و معارف فضل و اصحاب
دولت اطلاع کرده و بجمیع راه نمود تشریف اقبال و اصناف انعام مخاطب
خطه بجانب اماسیه و بجمیع مقدمات احوال و ترتیب امور ملکی و مالی
جهات مسبوق گردانیده و بر حسب مخاطب متوجه بود و بعد از انکه
روزگار بر قبیل نوادر و شواذ است و انسان در لاحکم که ناملایم
عالم بسیار فاعله که است بنوعی

نصوص اعمال و اعمال متصف نامایم
ربانی مقرون اگر و ضروب و اشکال قضا بانجام آنچه
متوالف است از قضا اعمال و ذوات افکار صاحب در جزئیات و کلیات مسلوب
مبارک و میمون و مقتضیات افکار علی الاطلاق از جمیع جهات
و موجبات خواص امکانی و هواجس اوهام او در انجام خیر و شر
در این جا خصوصیت و مجازات انتاج روح الامین ایمن گردد و مناسب
دلالت کند و التزام اتمام یابد اصل اصل بسند و تبلیغ
هر کدام از اسباب طلب اصل اصل بسند و تبلیغ
و هیچ قول از مشروح نگردد و هیچ چیز در چیزی نباید
باشد هیچ نوع در فصل و قضیه نمی‌باید و از خصوص
و اتفاقی که نمائی طرفین است مقرر ایشان و نسبتها و دلایل
مدرکات و معیار اعتماد امور روزگار بجهتی نوع تمویه
هاشمیه و ارباب محاظ و اجتماع ایام قضا با قران
در این امور و نقاض جمهور بر وجه عموم و خصوص
بر حسب منع جمیع موجب عاکد و انفصال انجمنی
کی از ضم همی بسیله زائیه است یکی اسرار بای و مرس در
کلی نمای که قانون نظر است بضرر و ربا این مخاصمت
نصوص ربای آنچه و قضایا مناسب اعمال و مناسبات
موصول گردد

بخشایش جهان جهان
ویرانی جریان جریان
حافظ سوی الیه چون از جهت عصمت آواز
بیرون شود آن ناحیه ناخته بکاب برکات انتساب
عاول آنکه خلد زده
آنکه
از ملک رکاب فرمان
عارفه خانه خانه
ولاغرش للاغرش الدنیا جسر لغیره
لغیره
ویتاک فنظره لغیره
والآخرة جسر لغیره لغیره
الدنیا الدنیا فان فان لذاتها
ویتاک فنظره

الحمد لله الذي شرح صدور ذوي الفضائل بمعرفة الفرائض وسبح ملئ سبع في بحار العلوم فهم وبيانات
نقف عندها الف رايض وتوفي قسمتها بذاته تعالى فضلها العدل القسيم ولم يفوضها الى اراء المجتهدين
من العلماء ذوي التكريم والتعظيم والصلوة والسلام على سيدنا محمد العادل في القسم والحكم القائل صلى
عليه وسلم تعلموا الفرائض وعلموها الناس فانها نصف العلم وهي تنسى وهي اول شيء ينزع من امتي
استخرجوا البهم الشريفة ودقايقها واذاعوا بين الائمة كثيرا حتى قال صلى الله عليه وسلم اقرئكم
زيد يعني زيد بن ثابت كما صح ذلك في الخبر الصحيح الثابت وبعد فقد تقرر في هذا المقام الف فوائد
قد جمع اشتات الفضائل واقر بجمعه جمع جم من الافاضل ما لم يشكل في الفضل الا وهو راجع اليه بالفرض
والتعصيب وهو ضارب في مسئلة الجامعة باوفر نصيبه وبين الصفحة والحس موافقة وحالة وبداخلة
تامة من غير مباينة ومقاولة فلو رآه ابن سراقة لهم لبسرقة ملك الملكات او الوفي لوثت قواه من شاهة
قسمة تلك الزكات او ابن الهائم لهام على وجهه في وصف تلك المدارك او الكلاعي لسل او تعقد
من صعوبة تلك المسالك قد اتى مؤلفه فيه بالبدايع اذا كثر فيها من نفيس المسائل الروايع حلا حلوا
في الطروس طلع بها البدور والشموس عوذت فهذه الثاقب البيع المشتاق اذا تلى بشلى بديع غران
يقنع بشافي فتح باب المقاسمة البشر لا طاقة له لدور الحساب وعلى جيد الزمان العاطل بجواهره وحلها
في الكتاب خصوصا في زمان قل فيه الافاضل وكثرت فيه الفضائل والله المسئول ان يعم الناس بفضائل
الائمة وان يديم فوائده البشرية على الخاصة والعامة آمين يا رب كتبه الفقير اسد بن معين الدين
الشافعي حامدا مصليا مسلما

الحمد لله البر بعباده والمجزل فضله وثوابه الذي تولى بنفسه سبحانه قسمة الفرائض وبين ما خفي من ذوي
وجوهها كل معنى غامض وفرض على العلماء ببيان ما اجمل من مسائلها وجعلهم مذكرا للامة داء لسائلها من مسائلها
والصلوة على سيدنا محمد بعده وجميع الانفس لمالك بقوله تعلموا الفرائض وعلموها الناس وعلى آله الهادين
وعلى اصحابه الاوارثين عنه قواعد الدين وبعد فقد وقفت على هذا التحرير المبارز من الفاضل النحرير
الفقيه عقدا اجزخا من بلقن الاجر فعرس بكاره تجلى من تلك الستر قد اودعها بندا من قواعد الفرائض
وصعاب دوخل لكل معنى رائع منها من حسن باب ولقد اتى بالبخ عنه كل فرض ماهر وصدق قول من قال
كم ترك الاول للآخرين من التقسيم ماير وس القليل وجمع من اودية العليل ما يشفي العليل فكان تلك
سجد اول في خلال سطاره منبارا تنصب لعلوه عال منارة فلله الحمد في هذا الزمان الذي اراه نادرا مثل هذا الانسان
خلقه ورد من افاضل ابرز مثل هذا الاليف وليبب شئ على هذا الطرز المنيف وفقنا الله واياه لما يحب
ويرضى حسن الاخلاق واسعدنا واياه بقبوله برضا الواحد الخلاق بمنه وكرمه قال ذلك بلسانه ورقمه بنانه
فقير عفو الله وغفرانه عبد المحسن بن بدر الدين الحنفي عرف خلفا الشيخ علوان قدس الله
روحه وحشرنا في زمرته بمنه وكرمه

الحمد لله الباري للنسيم العادل في القسم الوارث للامم المبيد للرمم الحاكم على عباده بالفناء والعدم
القاسم ارزاقه بين عبيده فقيرا وملاحكم والمانع لما شاء ومنع والصلوة والسلام على سيدنا محمد افضل
العرب والعجم القائل تعلموا الفرائض وعلموها فانها اول علم ينتزع من امتي وعلى آله واصحابه الذين استمدوا
من بحر فضائلهم من موج بحر فضله اذا التطم وبعد فقد سرحت طرفي
في هذا الشرح البديع واجريت طرفي في ميدانه الكفيل المزري به بزهر الربيع مجتنيا من مفارس الفائقة ثمار الفوائد
مجتليا من عرائس معانيه ابكار الفرائد فالفيته حديقة علم يعبق ريا ها وخريدة فضل يسرق المجالس حيا ها
زرد وضته بانواع العلوم مزهره ووجوه بانهار المنطوق والمفهوم مثمره قد فتحه مؤلفه من هذا العلم
كل باب تقصر رجال من عويص هذا الفن باستصعاب عليه فيه اشكل واخرج من ملتقى البحر فرائد الجواهر وابيا
بكعاب ثمره القصاعيه رياض العلوم الزواهر ابدا حكامه بالدلائل ومهد قسامه باصول المسائل وحرر فرائضه
فرائضه حسابها وميزه شروطها واسبابها ورفع عن فهمها موانعها وحجابها واوضح مشكلاتها ونقح معضلاتها
فجاء بحمد الله شرحا يشرح صدر الصدور ويكشف بكشف به عن عوارض الفرائض كل مستور كيف لا ومؤلفه
الفارس الذي لا يجارى والبحر الذي لا يبارى بغيره ولا يباري قد حاز قصب السبق في هذا الفن البديع وفاق اقرانه
وانا بدرك الطالع شمسا والضليع لا غرو ان صاحبه هو المتقدم في هذا الفن في حلبة السباق والامام المصلح
بهم فيه يقتدي المجلي والتالي وفيها هما من جانب الطباق فالله تعالى يديمه لكل من يسلم بيديه ويبقيه الفضل يحييه
ما شرح كتاب وفتح حساب آمين قال ذلك وكتبه الفقير محمد بن داود القدسي الشافعي غفر الله له
ولوالديه ولمشايخه وجميع المسلمين آمين

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله الباعث الوارث الرزاق الذي جعل العلم كنزا لا ينقصه الانفاق ينفق منه العالم فلا يمسك
خشية الافلاق والصلوة والسلام على من انشرح صدره بعلومه حتى عم الآفاق وانارت بآلائه وحكمه المجتهدين
الذين ورثوا منهم كرايم الاخلاق الضاربين معه بسهام على وفق مراده في سير وجهاده المصرين على كفرهم
حتى تركوهم طرحى قد اسلموهم الاشواق صلاة وسلاما يدومان ابدا ويتصلان سرمدا بلا انصرام ولا انفصام
ولا افراق ويجوبان يوم اذ يكون الى الله المساق وبعد فقد من الله تعالى بقرة العين وطمانينة الخاطر وسرور
القلب وراحة الناظر ما حاكت في هذا الكتاب تصنيفه واحكام بنا ءمبانيه وترصيعه ورفع بانيه الحاجب عن محيا
معانيه حتى تجلت كاشفة الحجاب بارتية تجلى على الخاطب سافرة النقاب تخاطب ابا بها في حفاظها
تختار وحسن تخاطب فضله در على الهمام زمام كيف نظم فقهه فصنف ورتب ومهد والف وهذب الاقلام
ورتب الاحكام قرر فيه الاقارير بين تقرير وشفعه فيه المسائل بحر تصوير مع التفنن وطرح الرذائل وتهذيب
الاخلاق وبين بوفقته الاهل مداخله الا زلل قبل تخبر الخط واختصر وتنب وتحب وبالجزء فرس حتى
ولا يكفي مؤنته ما زاده والحاصل انه رقى بهذه بتوفيق الله ونعمته الى عالم يرقه كثير من الاكابر الاولين فداوا
شكاكي فضله ولا انا منه في ريب وما حسن بجانبي الكفت موفقا بالغيب واني لا اطلب لي من الامر المجتهد
بهذا العلم والانتفاع به الان ويوم المعاد والحمد لله وحده والصلوة والسلام على من لا نبي بعده وعلى آله
وصحابه المتباينين وجه نعم قال ذلك وكتبه الفقير الى الله احمد بن يونس بن عبد الوهاب
ابن احمد ابن ابي بكر الشيخ ابن ابي الوفا
الشافعي

حمدا لمن فرض الفرائض وسن السنن وشكرا لمن جبر القلوب المنكسرة بالفضل المنن ومن بمنه يتم الشرح البديع
في هذا الزمن الجميل مؤلفه حفظه الله تعالى وكثر من امثاله اما بعد فقد قال رسول الله صلى الله عليه وسلم
وسلاما دائمين على افضل الخلائق معدن الفضل والجود والحقايق سيدنا محمد سيد السادات وعلى آله وصحبه
اولي الفضائل والبركات صح وثبت بما لا مزيد عليه تمام فضل مقام مؤلفه الرفيع الذي لو رآه قيس بن ساعدة يوم عكاظ
الفقير على هذا الشرح البديع الذي ينبهر عن تمام فضل مقام مؤلفه الرفيع الذي لو رآه قيس بن ساعدة يوم عكاظ
لما ابدا محاسن فصيح بليغ الفاظه لما اودع فيه من محاسن الجمع والتقسيم وافاده عا بفضله فرائد تواجر حسن التعليم
لازال محفوظا مسعدا وبكمال التوفيق واتباع الحق مؤيدا راقما من الاجر
احمد بن ابي الوفا ابن مفلح الحنبلي

الحمد لله الذي حكم بين عباده بقسمة العادلة وقضى باتصال الحقوق الى ذويها بالفرائض المسايلة والعاقبة
والصلوة والسلام من ارسل من اشرف سلاله واستغرق المغارب بالتعصيب من خيره كلاله وعلى آله واصحابه
الحايزين من العلم اكمل سهام وتابعيه واحزابه الوارثين من خير حاجب وفر الاقسام وبعد فلما
وقفت على هذا المصنف الشريف وتاملت ما حواه من الرسوم والتعريف وجدته كتابا يقصر البيان
عن الاطناب في مدحه ويقف اللسان عن الاسهاب بديع في شرح قد كشف فيه عن الفوايض وعرف حدود
ما فيه من الفرائض حيي ميت ما درس من معالمه بكف الانحر وملئ جيد خرائده بالدر المستجره من
الانحر فاظهر خفاياه بفهمه وقصر فكر معانيا على خاطره ووجهه واودع فيه غرايب المسايل وابرع تصحيح
شبها لكل طالب وسايل وكفلا ومبدعه هو المقتدى به في امامته ومنشيه سابق المصلين في مضماره
رايته وروايته فلذلك حالت فيه المدايح وحكمت بفضايله السوابح فالله يبقيه لمعارفه على وجه في معالمه
اما ما مقتدا ما يجمع الطالبين بفوايده الوفيه وينفعهم بفوايده التي استقصر منها السراجيه ما قست فرقات
ومحت من سمحات والحمد لله وصلى الله على من لا نبي بعده كتبه العبد المسر محمد
احمد الاندلسي المالكي لطف الله به وبالمسلمين اجمعين

سبحان الذي ورث الارض ومن عليها وهو خير الوارثين والحمد لله حمدا دائما على العلا من رفع مقامهم ورائه
والصلوة والسلام على الشفيع المشفع بعثه رحمة للعالمين ونصبه لاقامة فرائض الدين وخفض به الكفر واعلى به الايمان
وعلى آله وصحبه التابعين لهم باحسان وبعد فالعلم بحر لا ساحل له ولا نهاية وطود شامخ ليس لقنته غاية فيه فيران الائمة تعلم
ويتفاوتون في درجات التحصيل فيتبعون بعد جهد بالبسر لهم ولا يكونون الا القليل فلما حرم ان تفرقت الهمم في حصول ما
وتبددت الفكر في توصيله وادراكه كان من جزيل الكرم ان مكن الانام علم الفروض ولذا اكد الشارع على الامر بتعلمه حتى
كانه اجماع مفروض نقال تعلموا الفرائض وعلموا الناس فانه امر ونصف فانه مجد كل مجتهد في استخراج الصدر من بحره
الى آخره وكما وجد الواحد منهم يتمه بنقول كم ترك الاول للاخر فلم ازل مذ حداثة السن وشغوفا بالتبحر
اطالع مسائل هذا العلم واراجع كتابا بعد كتاب حتى وصلت الى هذا الكتاب البديع المثال المنيع المنال
موجه كتابا بعد كتاب حاملا ومجمع المسائل الفرضية كافلا قد احتوى على مسائل عديدة وفوائد فريدة وابحاث
كتاب قد جمع فاوعى وبلغ من محاسن الجمع الى الغاية الاقوى فاطلعت فيه اعلى النظر والتحرير واجلت
ميدانه جواد التامل والتفكر فرايت ان تحقيق دقايقه يحتاج الى امر وركيز من الاشهر وكيف لا وهو اقتاطر

الوسيط الذي لا يحتاج الى الاكبر تقوبت العناية عنده ذلك وجاء لمؤلفه بعلو الدرجات والنفع بالعلم في الحياة وبعد الممات قال ذلك
وكتبه ببنان البيمارستان عبد الرحمن بن سليمان بدمشق
المحمية عن صهارب البرية

الحمد لله الذي من علينا باللطف والنعم وبادائه بالمعروف والجود والكرم وبامن له وصف البقاء وغيره يزول ويفنى والصلاة والسلام على من خص بالقدم وبادائه الارضين والسموات وكلم الله تعالى من الثقلين والجن والقدم وبعد فاهدى اللطائف لبيان مرامهم وبارسلا من فضله فاض الديم منعت واغيثت المواريث مثلما ارادت وليس لحكم الامر لحكم وتزلت كلا في مقام ورتبة وميزت ما بين المحاويم والحدم ومنى صلاة والسلام على النذير محمد التابعا للحق في كل قسم وال وصحب قد قضوا فعلوا واجب بتقدير ما قد قدر الله في القسم واعلام علم قد ابانوا وادوضحوا شعار شرع شاع منهم وما اكتتم وبعد فاني قد شمرت ناظرا لسفر هذا في الجمع كما ممدوح العلم كتاب هو الروض الاريض نسمت ازاهيره مثل المصباح اذا ابتسم لوصف ترتيب تيقنت انه بجنان باسلاك الكلام قد انتظم به بين الله الفروض كما قضى واحكم ميزان الحساب كما حكم مؤلفه فاق الذين تقدموا على انه دور الافاضل قد ختم فلله ما ابدا واسدر تفضلا والله ما وشاه في الكلام بالقلم وليس اثما في العاجز وحدها ولكنه في كل علم هو العلم بفيد جليل المشكلات بلحظة كان وقيق القول في فكره ارسم كريم جليم وافر الفضل واتقى اما ما هما كاما العزم والهمم يرتل آيات القرآن بهجة كما اولى المحراب رتل بالنغم رقى فراقي المجد بالفضل صاعدا الى رتبتنا في قلت علا النجم او لجم اذا ما على الكرسي يا بوعظ ناصحا بوكره في العصر فيعلن بالندم على وجه الهدى مشرق وهل يكتم البدر التمام اذا ما سما في صدر جمع الى العلى تقود الحساد في رتبة الحكم له عدد طالت وطابت صفاتها له عدد دوام اتصالا وما الف صم فيا نفعا الذي قد خبرته فصاد ثقة بالخير تعلوبه القيم لك الخير عذرا ان عدوت قصرا فان قبول العذر من اكرم الشيم قدم وابق وارق الفرمالاح بارق وما صدحت ورق الحمام على الاراك بنانه ورقم بيانه الفقر الخلق الى الحق الغني المحسن بن محمد البوريني الشافعي لطف الله به بالخير واله وصحبه

الحمد لله امام ومشرع رائض علم الفرائض فانشى بانشا ان الف الفض والقسم افكاره بسلك الخير نظم فرائض المدرفيه وخارائض وما ان ورد في سبكه قدح عارض نعم للدور من سبكه سبح عارض فاوضح امام الفن كالفرض قوله وليس له وجه مناقض واحرز نصف العلم ارشادا ولم يحن على هذه باقي السهام بغامض فلا زال مرتو غمامه قدر شامنا ومن الهامع ذا العلا ما فتر دوام اختلاف الليل والنهار بسكبه ولا زال بحرا فالفضائل غير غائض

الحمد لله القيوم الذي كان على كل شئ رقيبا والصلوة والسلام على نبينا ابي القاسم محمد الذي اصطفاه حبيبا وعلى آله واصحابه المجزرين بالوراثة المغبوطة ومن نصب علومه نصبا فقد اجلت للنظر في هذا الكتاب وجدته نافعا لا افهام قريبا والمفيت كل سهم من سهامه المقدرة لعرض الصواب مصيبا كتبه حليا لقلائد مؤلفه
الذي هو الامام في الفرائض وكطيبا العبد الفقير اسعد ابن المرحوم
سعد الدين سعد جارهما بوما يجل الولدان
شيبا آمين

الحمد لله الذي شرح صدورنا لنفقاية الفقه بعد الهداية ومن علينا بالوقاية من مخلات الضلالة فظفرنا بنور العناية والصلوة والسلام على كنز العلوم وصدر الشريعة ومجمع الكمالات والنفع الوساع وفضائله اهل الارض والسموات وعلى آله الذين تزينوا بتهذيب الكمال واصحابه اسد الغابة وغوار الرجال ما شاع الفضل المحرر شارح بنيه والى البيضة في غاية البيان ونهاية البيضة اما بعد فقد وقفت على هذا الشرح المهذب فاذا هو الغاية من فتح القدير والفقر النافع لصاحب الهداية والنهاية فوجب ان يقال لطالما قد غلت حدقة بغير وارتوت اقاحي اتبعت فروعها فتنسمت تغور بسائها مسرورة في وجوه طلابها من كثرة الانوار والحمد لله التي اضحت اصولها مرشدة للطالبين ومعونة للراغبين ونزهة لذوي الابصار كيف وبيانه الفصيحة اضحت درر الحكم الاحكام في الاحكام ومعينة البليغة الوافية الكافية اصبحت درة الفقهاء وغرر الحكام فقته وذرو اضعه وبانيه اذ جعله جامع الفتاوى والواقعات وابرز مبنيه المفتي والمصلي للوقوف على صحيح العبادات ولما كان على هذا الوصف وبناء جامعه على احسن رصف فلت ناظرا فيه من توقف وتحوبه

واذا الكتاب الذي صحت مبانيه لما انجلت معانيه فحي وخبرة فقه عند حافظه وكم تصدر للفتوى معانيه تنقيحه فيه توضيح طالبه كذاك علوية مغزواعيه اضحت مشارق انوار طالعه فهل عجب ونور الدين بنيه فمه خاص في لج قاموس العلوم وقد حاز الصحاح بجده من لاليه ولعلم الدين قد اتبين اسطره وكل خالص تبرفي مبانيه وطالما خدم العلم الشريف وقد صحت مبادية ما غابت مساعيه وحاز حسنا بديعا حين فرخله افاضل العصر واستعملوا اماليه فغرا ذوك اعين الناس موقعه وقد نسائم افتخارا من مبادية لازال واضعه برفع سماء علا مالاح للعين نجم من درايه قال ذلك وكتبه المفتقر الى المعين محمد بن المقار الحنفي المدعو شمس الدين عفى الله عنه

الحمد لله الذي خلق السموات والارض وجعل الظلمات والنور وقدر ملن اختار من عباده التصاعد الى ذروة الرفيع يوم البعث والنشور والصلوة والسلام على سيدنا محمد المؤيد بالآيات والاحكام والموشح بفنون الشرع واحكامه علامة اتم احكام وعلى آله واصحابه الذين بهم الاقتداء وبنورهم الاهتداء صلى الله عليه وعليهم اجمعين ونفعنا بانوارهم الزاهرة وانوارهم الباهرة الى يوم الدين وبعد فقد وقفت

على هذا الشرح المسمى بالعناية فالفته العناية والنهاية وقلت هذا هو المختار والذي ينبغي ان يكون عليه الاعتماد
اذ قد ابدع موسسه فجاء بالبديع وصنع فائقه هذا بالشرح الرفيع والتوشيح فيما ذكر كتاب بكوره الهداية وبقور
مسائله عن ظلمات الجهالة لولاية لهوا لغاية القصوى وصدر الشريعة الغراء والآتي فرخون الفتاوى والواقعات
بالآية الكبرى ايده الله وضاعف بحسن التاييد ورزقه من التحقيق والتدقيق فوق ما يريده ويوده بجلة النائل المتصفح
جميع الجهات وجرس فانه مرآة الاعيان في الحركات والسكنات انه ولي ذلك القدير ربنا الاجابة حقيق وجدير

ولقد قلت فيه ما يقتضيه عرضه ولا يوفيه وهو

بفقه نور الدين مزدانا بعدل شخصا به فخر الهداية بعدل الى يقاس به سواه وقد غدا ابدا يشيخ للفروع
وينقل ويجيب للطلاب بفقه الامام الاعظم الفهامة خاتمة كل نبيل يدانيه في الفخر منه اسامي وصلوب فكر للابد
يدلل ولقد اتى في شرحه هذا بما دار الجليل وابن بجدته المفضل فيض بطلاب المعارف روضة وجرى لهم من ياحيه
منهل من كل لفظ رائق معذب وانتقى عذبا فراتا بالفخار يؤثر وفروع فقه من اصول حجة هي عصمة للطالبين
بمعقل ولقد اتى بفضائل وفواضل حق بشاد بها قصر الشمال الاعز فغدا به وجه الزمان منورا فرحا واصبح
بالهناء يهلل ويقول هذا المولف بعدما درست معالمه الصباء والشمال الجاه رب لعرش ان المشكر
طول البقاء والعمر حاجل قال ذلك بفمه وكتبه بقلمه المذنب المقصر اسمعيل بن الناسك الشافعي حامدا
ومصليا وسلما

نحمدك يا من شرح صدور ارباب التوفيق ويسر لنا الهداية الى قوم طريق ونصلي على سيدنا محمد
مليك المختار وعلى آله الاطهار واصحابه الاخيار صلوة دائمة بدوام الانفاس ما تبرجت المتون
وحلكت بها العيون بسواد الانفاس وبعد فقد وقفت على هذا الشرح الذي تنشرح به الصدور وتحلت
من انوابه القسيمة الى جنة عالية وقصور وكشف عن مجيء اية الشام وشاهدت من بعاينه خوارق تقصد
في الخيام وتمامات باحوال من لطيف المسائل واشتمل عليه من الفوائد الزاهر لطالب الفقه من انفع الوسائل
فوجدته خلاصة التصنيف ونقاوة التحرير والتاليف فحاز مولفه من النهاية المكنا وحمع فيه من الفوائد الطفا
واجلها حيث جعل مشتملا على غرر الاحكام ودقائق السنة واتقان الحسام فلا فرقان الحق كتابه هذا مرجع
الدراية وغاية البيان لمن صادفته العناية لو اتفق عليه صاحب الكنز كنزه لم يجد الى الحق قد سبيلا اوراه
العيني لاخفى نظره عن ادراك معناه كليلا او البزازي لكدرته في الاسواق ولم يكن لبضاعة فيه الطلاب
رواج ولا انفاق او صاحب السراج الوهاج لاقتبس من نوره او صاحب الظهيرة لاخفى عنه ظهوره والقدوري
لاشتغل بقلة قدره واقترف من قراره واعترف بعلو قدره والخصاف لاجبته الجبل وطفق يخصف
عليه اوراق سوداته من النخل او صاحب الصيرفية لاشتغى من الصرف عند هذا النقاد او صاحب المنتقى
لاكتفى من فوائده الجياد وكيف لا وهو لفظه كفرائد الله تكاد من لمعانه وبلغ سائر اقرانه وآماله قد ورد من مجمع البحرين
في العلوم كل منهل عذب الا قد غرف وسمن فحول القائل الا وقد وجه الخلاف ابقاء الله تعالى آناما بهتدي
في العلوم بنوره واحيا به للنشر الفوائد ليوشر الطروس بحسن منظوم ومنثوره هذا لم لو نشرت فاح مسك
ان انشرين الذرر او ذكرت ما استطعت ان اذكر من هو صافة الفرر كعرف بابي لم اكن بواجب حق من
المدح قائما وقلت في وصفه ناظما يا اماما ونورا تجلى وهماما لكل بات تحلى انت كنز الطلاب كامل هذا

العصر كم خرت في الحقيقة تفضيلا وذرت العلوم فيما صلك الحق بها تاليه لثبت فرحا وصلا قد تاملت فوجدك
الشارح المصد بر الذي ما نظيره قط مثلا لا وحاشا سعو لقد منه اخلق لفظا واجد وقلت
بابا فبابا وحليه حليت فصلا وفصلا وتاملته مقاما مقاما ثم جرت منه شكلا بديعا فبدت لي فرحة
الحبوه تجلى ولقد ذقت لفظ السابغ العذب فالفيته مرآة الشهد الحلى ولهذا قد قرظيته الاباطى فاضلوا العصر
والموالي الاجلا وقد تعلم عامرا منه ربعا طالما رسمه عفا واضمحلا ما تفت قرية فوق تحسن ورقى
بليل قشيبا وحلا وتملا منبرا وما سفر مجيء وما القام تجلى فان مال بغيه ورقه بقلمه نقير فحذره به المتين

محمد الدين بن تقي الدين المكنى بالحنفي احمد الله بلطفه الخفي
في اواسط شهر صفر المقدمة فحرام من شهور سنة
اربع وتسعين من سلالة احسن الله
لها الختام آمين

الحمد لله الذي اوضح دلائل الهداية بنبيه المختار وعلى منار الدين الحنفي بالشريعة المطهرة فاضحى وانار
والصلوة والسلام على من افتقد من الكفر والغواية واظهر فلاحة الحق للمومنين فغاروا بالعناية
ومحا دجى الشرك بكفالة الظاهرة وبهر نواظر المناظرين بمعجزاته الباهرة وعلى آله واصحابه الذين
ينزو واصميح القول عند وجاهدوا في نصرة دين الله وكانوا من بعده فاتحي فاتحة هذا
الكتاب وصباحه وكملت نواحيه وفضلت على نواحيه واطلعت الله على كل الافكار وطاعت
ما تضمنه من المباحث والانظار واسفر عن فضل مواهبه واطلاعه ومعرفته باسلوب الحق واوضاحه حيث
اجاد في ما رقم ببراعة براعة وحقق ما غمض من المسائل وبالغ في ابانته فلله دره من فاضل تنقاد له الاعنة
المسائل وتتضح بنور فكرته غيضات الدلائل فلا زال واسطة العقد الا افضل المحققين ولا برح اشبانا
في افق الزمان على توالي الاعوام والسنين وهذا دعاء لا يرد فاتحة صلاح وكم لاستفتاح البرية شامل
وكتبه المفتقر الى فرج اللطف الخفي بحر البهنسر الحنفي عفا الله عنه

حمدا لمن جبر اقلام الفضلاء في مضمار البيان واظهر بتحرير تقريرهم بينات من الهدى والفرقان ونور
مصابيح الظلم بالتحقيق والتدقيق والاتقان ومنحهم علما الدرر وبعلم نفائس الدرر وصلاة منتشقة بعبر
درر الدوام بكرة وعشيا وسلاما تحلى بزواهر جواهر الهيا والاى ما طلع بحر رعاد مولف مقام الحق طراقا
على من بين سنة وشيا وعلى اله المحازين بكمالاته فخرا بهيا وعلى اصحابه جبال الحق بانهم اقتدى
اقتدى من اهتدى سويا وبعد فقد وقفت فوقفت على هذا الشرح البهى وغاية عنايته فقد جهوه السنى
فوجدته مشتملا على نفائس الدرر ودرر النفائس وغرائب الغرر وغرر العرائس من تحريرات دقيقة وابحاث
بديعة رائقة ومباحث مناسقة ومعاني انتقت عليها براهين المطابقة واسعت النظر في هذا المختصر
ورجعت البصر هل ترى من فطور فرايت من النقول الرقيقة ما رقت له انامل التحبير في طرس التحرير سطورا
ومن الاقاويل الدقيقة ما بهر الشمس ضيا والقمر نورا حتى صنع له مولفه قول الفاضل كم ترك

حضر مكتب هذا النسخة وهي كتاب الهداية لشيخ الاسلام قدوة الانام ابي بكر بن عبد الجليل الرشداني الفرغاني
جزى الله تعالى عنه المتفقهة والطلاب خير جزاء، اكمل ثواب نور الدين بن بركاته الانصاري وهو
الفاضل الطالب المحصل للعلم حين جلوسه الى القاعد بعض دروس من هذا الكتاب الذي طالما تصادم
فيه الفحول وتتناطح عليه الكباش من اولي الالباب وخاض في المباحثة معي والمحاورة والتقرير
واخبر من مخبئات فضله ولا ينبئك مثل خبير فوجدته فاضلا عتيدا وذهنا جديدا وجدا على الاخذ
والتحصيل جديد والفته حصل من هذا العلم طرفا يتمكن به من تحصيل المزيد وهو مرشح للخير والتقوى
ومرشح للتدريس والفتوى واجزت له ان يروي عني هذا الكتاب وسائر مروياتي ومستجازاتي
التي احدها عن التواضي من اكابر اساتذة وجلة اشياخ ومن جملتها الجامع الصحيح للامام ابي عبد الله
البخاري عليه رحمة الملك الباري واوصيته بالاقبال على صيانته مع الاخذ بتقوى الله وطاعته وتحقيق
المسائل وتقريرها واستنباط نكتها وتحريرها واستخراج الروايات الصحيحة والنقول الصريحة ورفع
فواشر الشبهات وحجبها من جوامع الروايات وكتبها وتميز الصحيح من السقيم والوثوق من العقيم
ولا يقنع بالدلالة والفحوى بل يجد النقل الصريح فانه الواجب لاهل الفتوى ولا ينافي من صالح
ادعيته وفاتح اثبته في خلواته واذيته ومن الله تعالى ارادة الطريق الامانة والتوفيق
كتبه الفقير الى الله السيح دعا على من ابراه الله القاضي بدمشق يوم الاحد لثمان
بقين من ربيع الاول المنتظم في سلك شهور سنة اثنين
وسبعين وتسعمائة حامدا ومصليا وسلما

اجاد فيما ركز من المعاني واجاد بما كنز من المباني وشيد ما بنى وقيد ما به اعتنى فلم يسبق بمثل
وضعه ولم يصنع نظير صنعه واضع هذه الرسالة الفائقة حاوية مسائل عديدة وفوائد فريدة
زاده الله تعالى رفعة في التقريب واعاد من الزلل في التحرير انه ولي الاجابة واليه الانابة
كتبه فقير فرد الاطف المخلص محمد بن محمد البهنسي المخلص حامدا ومصليا وسلما

الاول للآخر وقول آخر كتاب في سرائره سرور مناجيه من الآخران ناجى وما ذكرته من محاسن هذا الكتاب
بالسنة الام يذكر كقطرة من قطرات بحر او اصغر فحق لمؤلفه ان ينادي لسان قلمه الفصيح بلا لجلجة
ولا التباس ذلك فضل الله يؤتيه من يشاء والله ذو الفضل العظيم اوينادي بعد شرب من كؤوس الاستبشار ذلك
فضل الله يؤتيه من يشاء فانه ذو محجة من عالم وسجعت له حمائم روض الافاضل حمائم التسليم لازال
في رياض الفوائد شريف افكاره ويقيم في رياض الفوائد فيظهر اسطار انظاره لمحمد وآله وصحبه وانصاره قال ذلك بمسامعه معتذرا عجلا وكان فيما ابداه وجلا فجلا وكتبه الراجي
عفو ربه الغافر الفقير شرف الدين بن عبد القادر
الفرغلي يخفي تعالى الله لطف الخفي
حامدا مصليا سلما

احمد الله الذي اوضح بنور الدين شريعة الهدى وفتح ابواب العناية لمن امن وعمل مما تم استدرا وصلى
وسلم على سيدنا محمد نقاية الانام وشافعهم غدا وعلى آله واصحابه الذين جهدوا وغاية مرادهم اصلاة
وسلاما والذين متواصلين على طول المدى وتشرف وكرم وبعد فقد وقفت على هذا الشرح البديع
وما اشتمل عليه من حسن السبك ولطف الصنع فالفيته الكنز الكافي بغرر الفوائد والبحر الوافي بدرر
الزوائد وبجمع الجوامع لنهاية الاتقان والمنبع النافع بغاية البيان مبينة لطالب الهداية ومغنية
للراغب في العناية والمختار الحاوي لعيون المسائل وخلاصة الفتاوى في الواقعات والنوازل
ووجدت مصنفا قد استخرج بقايضة فكره من الفقه درره وبجاره ونظم بحكمة باهره ما الكلمة من مثل الاجر
في تجاره والظهر من حسنات كتوره اغاير الذخائر وحور من خيمات رموزه الاشباه والنظائر
فشكر الله لسعاده ولازال يبن نور الدين فضل الايسار به تعالى العليا تسامر غداة في الفقه بحرا
لا يجاذر وفي التحرير قد اضحى اماما لقد شرح الصدور بحسن شرح بديع لفظه يجلو نقابا لفقه الاعلم المغيبا
يجزى بحر مذهبه تماما فيا من تلبه بالفقه مغرى ومن قد زاد في شرح مرامه عليك بهذا العناية فالذي
رضا لنفوسها تسل منها المراد تجده فيها حصولا لمحالات قد انتظمت بسائلها انتظاما فوا يس من جنات الفكر
تجلى عليك بحذاق عجبا واحتفانا عذت كالمه تموا من صفا وزهر الروض يتسم انسانا او الزهر المنضيه
في الدياجي بانتلوء غرا القلب انظلاما ولا يلهما مؤنة بنقل صحيح ثابت بنقل السقاء وكيف ولا
وراتم وشيها من زهر الغرر للعباسا ما زالت علوم الفقه فيه تضوع نشرها بمصر او بشاما
من الايام ما رقت طروس وأودعت الطروس بها الاما صلوة الله تبقيها سلام الله الباهر ابتداء وانتهاء
قال ذلك بلغه ورقمه وقاله الفقير محمد بن محمد بن
راود القدير الشافعي حامدا
مصليا سلما

شرح

ولکنه باشتراکه الجمهور • وفیهم شرح

کونه قریب بها القصد • فادار ارض بنیه رب

لاریب صحی وثبت بالاستکمال ابتغاء ارض والفرد الکامل من النوع الکامل

ذلک الکتاب بالاستکمال فی الموالی • والفرد المعتقد لجازه وتحقیقه • نور صفحة النجوم

الاسباب • الفذ الفاضل فی الموالی والمعتقد لجازه اقتنائه نظم نکته الدیم لو فی الزواج

المقتصد فی حساب الصفوة وطرائقه والدولة المحمودیة • روح جسم الجمال والعرفان

فی التسمیات العرفانیة وزهد حدائقه الروم فی الدولة شمس المعالی • الی الامده منبسط خاطر فی الدهر

عارف الوقت امعن الاوان • به رفق الکمال شمس المعالی فی دارک المعالی الی الابد بدون انتشار ابنه

[illegible]

مصراع

[illegible]

نظم

[illegible]

نظم

[illegible]

نظم

[illegible]

شرح

هو کان فیه رحیب [illegible]

عن کل الخفض وانما النصب فتشترکه

فی حالتی الرفع والنصب الذی لا الغول بقضیه • فدرا علی

ولا لمنصب العالی الکبیر وهو الذی المسند الیه فی جلال الفضائل

والمقصود وعلیه فی فضائل الجلائل • الدائم اطول فی کل مختصر ومطول

ذاته بنتیجة اشتمل العناصر • وذکر بانه ما یعقد علیه الخاص والصدر فی جمیع علیه البراءة

نظم

[illegible]

نظم

[illegible]

شرح

[illegible]

نظم

[illegible]

مصراع

[illegible]

مفصل فضل السمعیل

اعتصم

افندی

ابدع ابن
معصوم اوصاف ذو العلية
لقد عصمته من الصنايع البديعية بلا مرية
نظم جابك السجده او رفعا كان ورتبت ثم جاجا نفطى له
جبلة قدرت انسان انمير ثم شرح البعد له نفيض صدرك وديه
امره بين شرح له صدره ووضع عنه وزره الذى انقض ظهره ورفع له ذكره
وصل وبذا الفرض بينع ما فيه من العوار بنع من ان يراعه الاعتزال على يد العبد المعترى
بارق فناظر لعهد النعم اليه بالاخلاص والصدق فالتوقع من جنابه ان ينظر واضيه الطفا واكراما
ديكونوا من الذين اذا مروا باللغو مروا كراما نظم اجثت اليه بالقوافى كانها
بغانب بشكر تهتدى بعقانب ولولاه عرفت الديم تحفت ضعفيها
مرضعة بانتجارات النواقب وذلك بدار الفيض وقد التزاهو
الحوريه الفاضل بروست الزاحم فى العقيم العاشر
من الثلث الاخير ثم بحره من له الغايه
القصوى والدليه الحمد لله الاول
والاخر

من الالف الثانى ... الثلاثة ... المنعقد
... الثانية ... الالف
... ...

بسم الله الرحمن الرحيم
لقد طال ما كنت فتى لا لا تناوى الثريا بلا ارتياب فاقول بعد
فالامر الذى نظم لا اقدام اقلام فهم الخطاب بحطاية البراعة على منار صحيفة
على براعة الكلام بحسن الابتداء بحمد الله على حسن الختام الاول فى تحريره العارى
الاستهلال بما سماه المتن العجيب بعجاب الخطاب ممن ما اضرع فضة اللآل آمنيا اكمات عارضة
من رجالات الفضل والكمال العالم الاديب والعارف الالهى واقف ما بين الاشياء بكمات العضلات
الكشف والجدل فارس فى العلم والعمل الغذيمن المنفتح فى رياض الفقه الكلام المنيوم ...
بسمات الفيض الاقدس تحت الله له الدوام فى العالم ومجذب الكلى العرب والعجم شيخ الشيوخ
النورى بسطا بروحانية النورانية الكاظم والذاتية الشيخ الكسن فى الحق الصحيح سمى الذبيح
افندى الصحيح جزاه الله عما افاده المستطلين تحت شجرة متابعة الذين سبقت لهم العناية والتوفيق
متابعة ان المولى الاديب المجيب الاعنى فى استخصال النجب والعوالى والاولى الالبب الكرك على العلب
لاستكمال الارب فى المعالى الموفق لصرف وقته نحو الكمال جلت وعمت منذ نشطت
يد عقله البيولانى بنعمة حاشر الحسنين الذات والنيم وناته
العلمين الشرح والنظم سماته السابقة ايات فيه
الى ان القوم يعقلون وما يجحد باياته
الا القوم الظالمون

18358


T
2528